

Előfizetési díj:

Negyedévre... — 2 kor.
Félévre... — 4 kor.
Égész évre... — 8 kor.

Egyes szám 40 fill.

HERKULES

SZERKESZTIK:

PORZSOLT JENŐ.

PORZSOLT KÁLMÁN.

Főmunkatárs: KÁRPÁTI BÉLA.

Szerkesztőség és
kiadóhivatalIX., Üllői ut 119. sz.
földszint 2.Megjelen július és
augusztus kivételével
havonta kétszer.

Achilles Sport-Egylet
Aradi Korcsolyázó-Egylet
Budapesti polgári lövészegyes.,
Budapesti Torna-Club,
Beregszászi Korcsolyázó-Egylet,
Bpesti hegyvidéki Turista-Egyl.,
Budapesti Torna-Egylet,
Délvidéki Kerékpár-Egylet,
Debreczeni Korcsolyázó-Egylet,
Debreczeni Torna-Egylet,
Fővárosi Vivó-Club.
Érsekújv. Vivó- s Torna-Egyes.,
Győri Csónakázó-Egyesület,
Gyöngyösi Korcsolyázó-Egylet,
Kassai Korcsolyázó-Egylet,
Kassai Tornázó- és Vivó-Egylet,
Kolozsvari Athletikai Club.

Kolozsvari Korcsolyázó-Egylet,
Körmendi Athletikai Club,
Kunsmártoni Csónak-Korcs.-Egyl.,
Lévai Torna- és Vivó-Egylet,
Lőcsei Korcsolyázó-Egylet,
Lőcsei Vivó- és Torna-Egyesület,
Magy. Testgyakorlók Köre,
Márm.-szigeti ifj. Torna-Egylet,
Magyar Uszó-Egylet,
Maros-Vásárhelyi Torna-Egylet,
Magyar-Óvári Torna- s Vivó-Egyl.,
Maros-Vásárhelyi Kerékpár-Egyl.,
Maros-Vásárhelyi Korcs.-Egylet,
N.-Bányai Torna- és Korcs.-Egyl.,
Nagy-Enyedi Korcsolyázó-Egylet,
Nagy-Kanizsai Torna-Egylet,
Nagy-Kállói Korcsolyázó-Egylet,

Nemzeti Hajós-Egylet,
Neptun Bpesti Evező-Egylet,
Ó-Becsei Kerékpár-Egyesület,
Ó-Budai Torna-Egylet,
Pécsi Athletikai Club,
Pápai Korcsolya-Egylet,
Pozsonyi Torna-Egylet,
Privigyei Korcs.-Egylet,
Rimaszombati Korcs.-Egylet,
Quarnero Csónakázó-Egylet,
Sátoraljaújhegyi Korcs.-Egylet,
Selmeczi Akad. Athletikai Club,
Soproni Korcsolyázó-Egylet,
Soproni ev. főgymn. testgy. Köre,
Sportkezelők Köre,
Szabadkai Sport-Egylet,
Szabadkai Torna-Egylet,

Szarvasi Korcsolyázó-Kör,
Szatmár-Németi Torna- s Vívóegy.,
Szegedi Csónakázó-Egylet,
Szegedi Korcsolyázó-Egylet,
Szegedi Torna-Egylet,
Székely-Udvarhelyi Korcs.-Egylet,
Székestehérvári Korcs.-Egylet,
Szegedi Kerékpár-Egyesület,
Szászvárosi Athletikai-Club,
Szolnoki Korcsolyázó-Egylet,
Temesvári Korcsolyázó-Egylet,
Torontáli Korcs.- és Hajós-Egylet,
Torontáli Athletikai Club,
Pordai Korcsolyázó-Egylet,
Újvidéki Kerékpár-Egyesület,
Veszprémi Torna-Egyesület,
Zsombolyai Athletikai-Club

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Egyéni és tömegnevelés a torna- körökben.

Az általános nevelésnek ép úgy mint a testi nevelésnek is fontos kérdése, hogy mennyiben szabad és kell a kiválóbb tehetségeket vezetni, vagy mennyiben kell minden tanulóval egyformán törődni. Mert az már elismert igazság, hogy a gyenge és kiváló tanulók együtt tanulás mellett mindkét fajta növendékeink kárt szenvednek.

Az iskolának igazságra törekvő tanársága úgy intézi e kérdést el, hogy többet az veszítsen, ki könnyebben elviselheti a méltánytalanságot, a tehetséges. Vagyis az osztály gyenge átlaga mellett a kiválóbbak gyönyört nyújtó gyors haladásáról tanáraink lemondanak, lassu léptekben haladnak a tömeggel a maguk és a jó tanulók unalmára, gyötrelmére.

Talán sehol a világon nem teszi a tanári pályát oly terhessé a tehetségtelen tanulók tömege mint nálunk, mert sehosem akar oly nagyszámu ember a képesség helyett a képesítéssel boldogulni. Menjen bárki, bármelyik iskola, bármelyik osztályába és vizsgálja meg a tanulókat, minden hosszabb kérdezgetés nélkül, az osztály felét a tudományok tanulására alkalmatlannak fogja találni.

De térjünk a mi ügyünkre! Itt már nem szabad ilyen mértékkel mérni, mert a testi nevelésnek épen az az elvé, hogy mindenkit erőssé, egészségessé, edzetté, ügyessé, bátorrá kell emelni. Itt a tehetség, a testi fejlettség örömmel töltheti el a tornatanárt, de az ő szemének minden tanulóra kell tekinteni, de leginkább, legtöbbször a gyengébbekre. A testi erő, az ügyességre való hajlam ép oly szerencsés öröklött jó, mint a szellemi munkára való termeltség, de a gyenge, beteges, vézna gyermekből könnyebben lehet, ha nem is erős, de ügyes ifjút nevelni, mint a bárgyukból okos embereket.

Azért tehát az iskolai testi nevelés a tömegképzés elvén kell, hogy felépüljön, vagyis az osztály átlagos ereje, ügyessége, haladottsága adja meg az irányítás mértékét. Még ez elv alapján is elég baj van az osztály beteges, gyenge tanulóival. Volt is már több alkalommal arról szó, hogy az ilyen tanulók a többiektől elkülönítve tornáztatandók; ám erre a valóságos gyógytornára a mi iskoláinknak még nincs módjuk.

A szabadgyakorlatok mint a tömeges testi erősítés legkiválóbb eszközei, azért oly unalmasak a jó tornászokra, mert nekik se szellemi szórakozást, se számbavehető erősítést,

ügyesítést nem adnak. Az a pár karlökés, mi elég a gyenge fiuknak, az erősebbjének nyújtózás számba megy. A szerekkel végzett szabadgyakorlatoknak legkedveltebbjei unalmasakká válnak, mert az összetettebbeket az osztály harmada már nem tudja, vagy nem bírja végezni.

Mindezek dacára mégis maradjunk az igazság mellett és azokra figyeljünk inkább, kik erre jobban rászorultak; a gyengébbekre. Még a szertornázásnál is figyelmünk ne az első csapatra irányuljon, hanem a harmadik és negyedikre.

Azonban a tornatanároknak ezen gyengéket erősítő nehéz munkájukban mindig lelkiismereti furdalásaik lehetnek, hogy a kiválóbb tanulókat lehetetlenség kellő vezetésre méltatni. Azért üdvözöljük a magas ministerium újabb rendeletét, mely az iskolai testgyakorló körök alakítását elrendeli, mert itt látjuk a kiválóbb erejű, ügyességű tanulóknak oly módu vezetését, mi nem fog ártani a gyengéknek sem.

De jó előre ki kell jelentenünk, hogy mi az ily körökből nem óhajtjuk kizárni a leggyengébbet sem, csak az erősebbektől elkülöníteni. Ez elkülönítést úgy vélnők legjobban kivihetőnek, hogy a ministerium által előírt 50-es csapatok osztály különbség nélkül erő, ügyesség képesség szerint alakulnának. Így alakuljon olyan csapat is, melyben egészen gyenge tanulók legyenek. Ez a csapat is játszhat, athletizálhat, versenyezhet, de lassu haladása nem akadályozza az erőseket a gyorsabb haladásban. A csapatokat érdem szerint sorba is oszthatjuk, s köztök versenyeket is rendezhetünk erőkiegyenlítéssel vagy anélkül. Szóval így a rendes sportszerű élet nyerne tanyát az iskolában a gyengébbek mellőzése nélkül.

A kiváló egyesek itt már kiváló figyelemre méltathatók. Miért vennők rossz néven a tornatanártól, ha a jó versenyzőit külön oktatja. Hisz a mennyiségtanból rendezett versenyekre is készítik a kiváló tanulókat, mért ne lehetne a futásra is külön előkészíteni az erősebbeket.

A rendes tornaórák és a játék-délutánok azért csak maradjanak meg mai rendszeres tanítási és szabadjátéki mivoltukban, mert bármennyit beszéljenek és irjanak az elvadult

athlétairány hivei, az iskolai tornatanításnak a tömegképzés adja meg a lényegét. Sőt a svédturnának fokozottabb felkarolásával tornaóráink még jobban el fogják veszteni a német szertorna egyénies képzését. De ez nem is baj, csak ne legyen azért tornaóránk olyan unalmas, mint a gyógygimnasztika; mely mégis csak más kell, hogy legyen, mint az egészséges gyermekek testgyakorlata.

Az egyéni képzésnek a testgyakorló körök a versenyek rendezésével fognak a legtöbbet használni. Ugyanis nem kell elfelednünk, hogy a ministerium ez intézménnyel a tanulóknak iskolánkivüli versenyzését akarta megszüntetni, de nem szólt a tanulók egymásközi versenyzése ellen. A testgyakorló körök intézeti, egymásközi versenyzése csak kezdődjék meg. A gyakorlat majd megadja a módot, s hogyha kell, a ministerium mérséklő, egyenlősítő rendeletével szabályozni is fogja ez ügyet.

Ifjusági czéllövészet.

Megnyitó előadás iskolai ifjusági czéllövő tanfolyamban a szülők, a tanári kar és az ifjuság jelenlétében a kiképzés czélljáról, jelentőségéről és hasznáról.

Tartotta Simon Gábor, ref. főgimnáziumi tanár.

Megnyitó előadásomban, melyet a tanuló ifjuság közt szervezett katonai czéllövő tanfolyam első óráján tartok, legkülönösebben a kiképzés czélljáról, jelentőségéről és hasznáról óhajtok szólni. Célom megvalósítására előadásomban az egyszerű katonai stílus nyelvén, tiszta gyakorlati, tapasztalati igazságokat fogok felsorolni, melyek méltán tarthatnak számon úgy a tanári kar, mint a szülő és a tanuló ifjuság érdeklődésére.

A polgári középiskolák ellen a szülők és a nagyközönség részéről általános a panasz, amit figyelmen kívül hagyni nem lehet, mert az oktatás magasztos érdekeit az iskola, a szülők és a nagyközönség közösen tartoznak szolgálni és előmozdítani. Nálunk a középiskolák nagy része nélkülözi az internátusokat, ennélfogva a tanuló ideje nagy részét a tanítási időszak alatt is a szülői ház légkörében tölti el, s emiatt az iskola a szülői ház nevelő munkáját nem nélkülözheti. Tanügyi kérdésekben a szülők vélekedését, sőt néha a közfelfogást is, nem lehet készpénznek elfogadni, azonban jelenleg a tanférfiak is kénytelenek beismerni hogy a középiskolák ellen emelt külső panasz sok tekintetben jogosult.

Mint tapasztalt pedagogust, az elmúlt idők ismerete és a jelen tanügyi viszonyok lelkiismeretes tanulmányozása és megfigyelése arra a meggyőződésre vezettek, hogy a mai polgári középiskolának hibás a szervezete, hibás a rendszere. Ezen hibás rendszer a polgári középiskolák keletkezésére, bölcsőjére vezethető vissza, mely hosszú idők folyamán annyira fokozódott, hogy annak káros hatásait ma éppen a műveltebb európai államok érzik legéreztelenebben. A mai polgári középiskolák alapjait nem műveltségünk alapvetői, a klasszikus népek vetették meg, hanem azok jóval későbbi kornak egyoldalú, hibás termékei.

Spártában az állam a gyermekeket 7 éves korukban a szülők kezéből kivette s a legszigorubb katonás nevelésben részesítette. Az ókori gimnáziumok Athénben testgyakorló intézetek voltak. A római ifjak idejük nagy részét a Mars mezején töltötték játszva és versenyezve egymás közt, felserdült korukban pedig a harcok mezején szereztek meg további kiképzésüket. A klasszikus népek nevelésének és képzésének alapját a test alkotta, mert nálunk az a helyes, felfogás uralkodott, hogy a lelki derékség testi derékségen alapul és hogy csak ép testben lakozik ép lélek. (Mens sana in corpore sano).

A klasszikus világ letűnével az egész középkoron át a középiskolai oktatás fonalja megszakadt. A tudomány kizárólagos művelői a papok és egyházi atyák lettek, a biblia és a klasszikus népek szellemi termékei a zárdák és kolostorok falai közé kerültek. A középkorban az ép test kultusza feledésbe ment s egyházi befolyás alatt inkább a test sanyargatása vált divattá. Ilyen előzmények közt jelenik meg a mai polgári középiskola az új kor hajnalán, a reformáció és a szellemi újraébredés terméke gyanánt. Az első középiskolák az egyházak kezében vannak, tehát testi nevelésről szó sincs. A középiskolák tananyagát az egyházi szükségletek szabják meg s uralomra jut bennük a görög és latin nyelv.

400 esztendő választ el a mai középiskolák bölcsőkorától s ezen hosszú idő alatt sok viszontagságon mentek át a középiskolák, sok lángelme és számos kormány fáradozott azoknak reformálásán; azonban a hibát, melyet az első alkotók még bölcsőjében nyomtak rá a középiskolákra, mai napig sem tudták megjavítani. Egyoldalú szükséglet teremtette meg a polgári középiskolákat s egyoldalúság jellemzi azokat ma is. Az első tanítómesterek csak az értelmet nyitották és a hitet plántálgatták a középiskolák hallgatóiban s megfélemlítettek arról, hogy minden tanítás és nevelés legfőbb célja az életben való boldogulásra és boldogságra készíteni elő a tanulókat ez pedig testi épség és egészség nélkül nem lehetséges. Megfélemlítettek az első tanítómesterek arról, hogy az embernek családi, társadalmi, honpolgári és honvédelmi kötelemjei teljesítése közben nemcsak értelemre, hitre

és beszélőképességre, hanem sokkal inkább egészségre, munkakedvre, jellemre és testi erőre van szüksége, hogy az életben szavait és gondolatait megvalósítani és férfiasan cselekedni is tudjon. Hiába van valakinek nagy elméje, ha mindenféle vállalkozásának, munkájának szárnyát szegik a betegségek s rövid életét a szenvedések szolgátságában tölti el.

A polgári középiskolákra a későbbi fejlemények javulást nem hoztak, sőt ellenkezőleg, csak bajait növelték, mivel a szellemi tantárgyak úgy számban, mint terjedelemben állandóan növekedtek, a testi nevelésre pedig nem gondolt senki. A nyugati kultúra zászlóvivői, a németek kezdték legelőször erélyesen védekezni a káros irányzat veszedelmei ellen. A németeknél támasztak először lelkes apostolok, kik figyelmeztették a nemzetet az egyoldalú modern oktatás és kultúra veszedelmeire, akik lelkes szózatukkal és buzdító példájukkal az egész művelt német társadalmat felrázták s a szabadban való időzést és mozgást, a turistaságot és a testgyakorlást a német nép fontos nemzeti ügyévé avatták fel s a testgyakorlást az iskola kötelező tantárgyai közé is bevitték. A németeknél most a középiskolák tulhajtásait különösképpen a család és társadalom ellensúlyozza szigorubb erkölcsi felfogásával és megszokásaival s a tanulóknak az iskolán kívül való egészséges, józan vezetésével és foglalkoztatásával.

A mi polgári középiskoláink az 1883. évi XXX. törvényczikk révén a német középiskolák szellemi tömésének szertelenségeit és szakoktatásuk szélsőségeit teljes mértékben átvették, anélkül, hogy a család és társadalom az iskola nevelő munkájában részt tudna venni. Nálunk a családi élet rendesen laza, társadalmunk léha és sok a mételey benne s legtöbb esetben azt is lerontja, amit az iskola épít. Érthető tehát az a tapasztalati tény, hogy a tanuló ifjak nagyrésztben szellemileg tucsigázva, testileg eltörődve, erkölcsileg pedig teljesen értéktelenül kerülnek ki azon intézet falai közül, ahol életük legszebb korában 8 hosszú esztendőt töltöttek el.

Most érkeztem el tulajdonképeni tárgyamhoz. Most kell kijelentennem azt, hogy miért kellett a fentieket előrebocsátanom akkor, midőn a katonai ismétlőpuska fekszik előttem s midőn a czéllövészeten való kiképzés czéljáról, jelentőségéről és hasznáról akarok szólni. Ez a katonai ismétlőpuska, melyet a m. kir. katonai vezetőség feje, a magyar ifjuság testi nevelésének leghivatottabb őre a m. kir. honvédelmi minister küldött el hozzánk, a polgári középiskolák czéltudatos reformálásának az előhírnöke. A m. kir. honvédelmi minister küldötte ezt s kéri a magyar tanuló ifjuságot, hogy vegye ezt a kezébe, menjen vele a szabadba, aczélozza izmait, erősítse és fegyelmezze akaratát, élesítse látását, mert ezt kívánja tőle egyéni, családi és társadalmi boldogsága,

ezt kívánják tőle honpolgári és honvédelmi kötelességei. A magyar tanuló ifjuság nem lehet hűtlen ősei hagyományához és egyetlen talizmánjához, fegyveréhez. Fegyverrel törtek maguknak utat Ázsia belsejéből s foglalták el e szép hazát Európa szívében. Őseink mindig csak bal kezükben tartották a béke eszközeit, jobb kezükben állandóan a hadi fegyvereket forgatták s ezer esztendőn keresztül állandóan vérük hullásával tartották meg szánunkra e szép hazát. Fegyverrel vésték be őseink a „magyar“ nevet a történelem egyes fényes lapjaira s ezzel való vereségük hozott nem egyszer sulyos gyászt e nemzet fiaira. Ne hallgasson a magyar tanuló ifjuság az álproféták szavaira, akik csak tetszetős, csillogó szavakkal akarnak napirendre térni a való lét nehéz problémái felett. Az igazság szava azt mondja, mihely egy állam értelmisége nem képes a csatasíkon is a nép élére állani s vele együtt küzdeni, ott az állam hajója sulyos szociális bajok örvényébe kerül; s mihelyt mi a nyilt és titkos ellenségek özöne között fegyverrel a kezünkben nem leszünk képesek legszebb örökségünket, hazánkat megoltalmazni, azonnal elveszítjük létjogunkat Európa szívében.

(Folytatjuk).

A Magyar Athletikai Szövetség közgyűlése.

„Midőn alelnöktársam nevében is a tisztelt közgyűlés előtt felszólalok, hogy a kitüntető és mindenekelőtt megtisztelő bizalomnyilvánítást, melylyel e pozícióba emeltek, megköszönjem — engedjék meg tisztelt uraim, hogy csak egy momentumot ragadjak ki a mai ünnepélyes összejövetel lezajlott eseményeiből. Stankovits Szilárd barátom és igénytelen személyem másfél évtizede serdülő ifjukorunk óta, állunk a magyar sport, de kiváltképen az Athletikai szövetség szolgálatában. Mindig odaadással, teljes úgyszeretettel munkálkodtunk, hogy mindazok a nagyjelentőségű elvek, fényes ideálok, melyeket a MASz. tűzött zászlájára, megvalósítást nyerjenek. S épen az a körülmény, hogy a tisztelt közgyűlés közkatonái sorából választotta ki azokat, kikkel az alelnöki tiszt diszes pozícióját betöltse, tölt el minket mély hálával és köszönettel, mivel fáradozásunk honorálására szebb, méltóbb jutalmat képzelni sem tudtunk. Programot nem adunk. Mert midőn a t. közgyűlés e pozícióba emelt minket, hallgatólag, de egyuttal kifejezetten is helyeselte azokat az irányelveket, melyeket mi mindig követünk.“ — Többek között ezeket mondotta dr. Nagy Béla a Magyar Athletika Szövetség közgyűlésén, midőn első alkalommal választatott meg Stankovits Szilárdal együtt a MASz. alelnökének. S amikor Nagy Béla szavait adja, magunk sem mondhatnánk egyebet e

két férfiuról. Amióta csak magyar sport van, Stankovits és Nagy neve mindig homloktérben állt, s mint önzetlen munkások soha sem mulasztottak el egyetlen alkalmat sem, hogy a magyar sportot előbbre vigyék, a külföld előtt megismertessék, hirnevét öregbítsék. A MASz feltétlenül helyes sportérzékéről, na meg hálájáról is kitünő bizonyítványt adott, midőn a távozó alelnökök — Füzesséry Zoltán és Klupathy Jenő — helyébe nem a sporton kívül álló közéleti potentátokat, hanem a magyar sporttársadalom két nagynevű emberét választotta meg. De nemcsak a MASz. javára kell írunk a szerencsés választást; gondolnunk kell arra is, hogy az atletikai szövetség élén dr. Bárczy István, Budapest székesfőváros polgármestere áll, kinek alkalmasint oroszánrésze van abban, hogy maga mellé az elnökségben hozzáértő, rátermett és mindenekelőtt arra érdemes férfiakat vegyen. A MASz. életének teljesen új fázisa, egy hatalmas munka kezdete állott be akkor, midőn hat esztendeje, a gróf Széchényi Imre elhunytával megüresedett elnöki székbe Bárczy Istvánt választotta meg. A pesti polgármester nem az az ember, ki czimeket fogadjon el. Ha ő valamely testület vezetését elvállalja, úgy annak eleget is tesz. A kívülállók tán nem igen tudják, hogy mily nagy mértékben vesz részt Bárczy a MASz. vezetésében. Minden — valame'lyest jelentékeny ügy — keresztül megy a kezén. Mielőtt a plénum elé kerül valami, részletesen informáltatja magát minden oldalról, tanulmányozza azt és csak azután boesátja tárgyalás alá. Képzhető már most, hogy mennyivel könnyítettik meg munkája, ha oly kiváló szakférfiak föltik be az alelnöki tiszteket is.

Szerencsés választás volt Szaczelláry György országgyűlési képviselőt megnyerni a harmadik alelnöki tisztre. Régi és bőkezű munkása ő is a magyar sportnak.

A titkári tisztre, melyet Stankovits a szövetség alapítása óta töltött be, dr. Mártonffy Miklóst választották meg. Szintén azok közé tartozik, mik a magyar sport bölcsőjénél is ott állottak. Értékes munkaerőt nyert benne a MASz.

A tanácsstagok közül, hogy csak az ujakat említsük, ott találjuk a munkássportok kiváló képviselőjét, Bíró Dezsőt, a jeles ujságíró, dr. Molnár Tibort, a FTA. atletikai vezetőjét, Szieberth Imrét, a MLSz. új alelnökét, valamint a két egyetemi sport egyesület nagynevű tanárelnökét: dr. Jolland Arthurt és dr. Zielinszky Szilárdot.

A közgyűlés vasárnap délelőtt folyt le a városháza tanácsstermében Bárczy István elnöklete alatt. Az elnök néhány szép szóval emlékezett meg a szövetség múlt évi működéséről. Üdvözölte a megjelenteket, különösen a vidéknek nagyszámu jelenlevő képviselőit. Megállapította, hogy 73 jogosult szavazat közül 43 van jelen s így a közgyűlés határozatképes lévén, azt megnyitja, a jegyzőkönyv vezetésére felkérte Stanko-

vits Szilárd titkár, annak hitelesítésére pedig Biró Dezsőt és Papp Dénest.

Majd Stankovits titkár ismertette a tanács évi jelentését, melyben részletesen kifejtette a MASz. mult évi működését. A tartalmas, mélyen szántó és a sport csaknem minden vonatkozását érintő jelentést nagy tapssal és helyesléssel fogadták.

Elsőnek dr. Schneider Béla szólott hozzá, ki a jelentést megnyugvással vette tudomásul és felszólalásában oda konkludált, hogy az eredményes munkálkodásért fejze ki a közgyűlés Bárczy Istvánnak és Stankovits Szilárdnak köszönetét. Az indítványt egyhangu lelkesedéssel fogadták el. Majd Grünhut Fülöp, az MTE. elnöke, a munkássport érdekében mondott néhány igen megszívlelendő szót. Alt János a vidékiek nevében beszélt.

Dr. Hajdu Marcell pénztáros az 1912. évi zárószámadást és vagyonkimutatást, valamint az 1913. évi költségelirányzatot terjesztette elő, melyet a közgyűlés egyhangulag elfogadott és Hajduak kiválóan buzgó működéséért a közgyűlés köszönetét és elismerését fejezte ki.

A titkár bemutatta a Munkás Testedző Egyesületnek az átigazolási rendszer, valamint a Kolozsvári Egyetemi Athletikai Clubnak a junior kérdés tárgyában benyújtott indítványait, melyet a közgyűlés véleményes jelentéstétel végett a tanácsnak és az illetékes szakosztályoknak adott ki. A tanács, illetőleg Bárczy elnök indítványára a közgyűlés dr. Klupathy Jenő, a szövetség lemondott alelnökének, a MASz. szolgálatában eltöltött másfél évtizedes kiváló munkásságáért őszinte köszönetet mondott és a szövetség aranyérmét ajánlotta fel.

Ezek után következett a szavazás. A szavazóküldöttség elnöke Bartay Oszkár, tagjai Bányász Jenő és Grünhut Fülöp voltak. Leadott összesen 43 szavazat. Elnök: Bárczy István (43), alelnökök: Nagy Béla (41), Stankovits Szilárd (38), Szaczelláry György (35), titkár: Mártonffy Miklós (30); pénztáros: Hajdu Marcell (43); ellenőr: Hódy Lajos (43); jegyző: Toldi Gaston (43). — Tanácstagok: Bartay Oszkár (43), Bányász Jenő (43), Biró Dezső (43), Botzenhardt János (43), Csanádi Mór (43), Domony Mór (35), Fischer Mór (43), Földváry György (41), Hámory László (43), Hollóssy István (43), Karafiáth Jenő (43), Kardos Márk (43), Kelemen Kornél (43), Kiss Géza (43), Lindner Ernő (43), Malaky Mihály (43), Molnár Tibor (43), Nagy Valér (43), Nemes Dezső (43), Radvány Jenő (43), Sători Ernő (43), Schneider Béla (43), Speidl Zoltán (42), Szerelemhegyi Jenő (42), Szieberth Imre (43), Tatics Péter (43), Werkner Lajos (35), Jolland Arthur (43), Zielinszky Szilárd (43), Zuber Ferencz (43). — Póttagok: Alt János (43), Lévy Ferencz (43), Poyvár Szever (43), Radó Rezső (43), Somodi István (43). — Számvizsgálók: Boros Sándor (43), Taubner Vilmos (43).

A szavazás eredményének kihirdetése után Bárczy István elnök köszönte meg szép beszédben az összes megválasztottak nevében a bizalmat. Majd őszinte örömeinek adott kifejezést, hogy az elnökség új tagjaiban oly kiváló segítő társakat nyert és kérte a közgyűlést, valamint az összes tagegyesületeket, hogy a jövőben is az eddighez hasonló szives támogatásban részesítsék.

Az elnök zárószavai után a jelen voltak lelkes óvációban részesítették az ujonnan megválasztottakat.

Iskolák, Főiskolák.

Ifjúsági czéllövészetről két előadást tartott Simon Gábor miskolci református főgimnáziumi tanár és tanügyi író, ki most a felolvasottakat kinyomatva, eltekintve minden üzleti czéltől az ügy iránt érdeklődő vagy czéllövészettel szakszerűen foglalkozó ismerőseinek megküldi. Mindkét előadás ugy tartalmánál, mint lelkes stílusánál fogva e téren páratlanul áll. Azt hisszük szolgálatot teszünk a czéllövészet nemzeti fontosságú ügyének, ha a mi körünkben régen ismert kitűnő író engedelmével az egyik előadást csaknem teljességében közöljük. Simon Gábor az első tornaversenyek óta minden testnevelési mozgalomnak támogatója volt és legelső harciosa annak az elvnek, hogy ne féltse a nemzet tanuló ifjúságát a magyar honvédségtől.

Athletika. Torna. Vivás.

A Pénztézeti tisztviselők országos sportszövetsége igazgató-tanácsa ülésében a következő bizottságokat alakította meg. Intéző-bizottság: elnöke Vida Henrik ügyvezető alelnök; tagjai: Schiller Leó, Speidl Géza, Vajda Jenő és Weltzl Jenő; fegyelmi bizottság: dr. Atlasz Gyula, Haasz Arthur, Löcherer Zoltán és Müller Árpád; általános sportbizottság: Baróti Jenő, Bartha Sándor, Freund Artur, Herendi Artur, Hildebrand Elemér, Milde József és Suchy Gyula. A bizottságok előadója Biernaczky Szilárd szövetségi titkár.

A Magyar Athletikai Club közgyűlése. Magyarország egyik legnagyobb és legrégebbi sportegyesülete, a MAC tartotta meg XXXVIII. évi közgyűlését a Nemzeti Lovarda gyülestermében. A közgyűlésen nagy számban jelentek meg a club tagjai, köztük: Menyeyi László kuriai bíró, Polónyi Dezső, Izsák Gyula táblabíró, dr. Gerenday György tanácsos és még számos sportbarát. A közgyűlésen gróf Andrássy Géza elnök távolléte miatt dr. Virava János elnökölt, aki megnyitó beszédében megemlékezett a club eddigi működéséről és arról az amatőr szellemről, amely a club minden ténykedésében megnyilvánult. Hangoztatta a közgyűlés előtt a tradicionális amatőrségnek a

további fejlesztését, amely a club életében eddig is vezérelv volt. Buzdította a tagokat a további nemes munkára. A nagy tetszéssel fogadott megnyitó után Szerelemhegyi Jenő titkár terjesztette be jelentését, amelyben a sportműködésen kívül a club társadalmi szerepléséről is beszámolt. Az elmúlt évben a sport minden ágában jelentős sikert ért el a club s az evezős osztály megalkotásával, amelyet 50.000 korona költséggel létesített, alkalmat nyújtott a tagoknak a vízisport intenzív üzésére. Az athletikában a club az első helyen áll és a tagok 235 első díjat nyertek, köztük hat magyar, öt osztrák bajnokságot és két külföldi vándordíjat. Az elért kitűnő eredményben jelentős része volt Zubor Ferencz és Krempelsz Viktor szakosztályi vezetőknek. A footballban megnyerték a husvéti serleget, a bajnokságban szép eredményt mutattak fel, a nemzetközi mérkőzéseken pedig öt közül négyet nyertek. Nagy elismeréssel emlékezett meg a jelentés Lázár József footballintézőről és a tennisszakosztály vezetőiről: Schmidt Ödön és Korcsák Károlyról, hogy az elmúlt évben először Kehrling Béla révén a magyar és stájer bajnokságot a tennisen elnyerték. Az uszásban Las-Torres és Baronyi jelentős külföldi és hazai eredményeket mutattak fel, míg az olimpiádon a vivó clubtagok sokban hozzájárultak a világbajnokság megvédéséhez. A jelentés elfogadása után a jövő évi költségvetést tárgyalta le a közgyűlés. Az előirányzott 121.000 koronából a sportcélokra 50.000 koronát fordítanak s a fejlesztés nagy munkáját már megkezdte a club, amikor nagy költséggel Ramson angol tréner szerződött. A tréner a legjobb angol profi futók egyike, akinek eltávozását az angolok nagyon sajnálják, amit már több hírlapi közleményben kifejezésre is juttattak. A tisztújítás előtt nagy lelkesedéssel disztagokká választották gróf Khuen-Héderváry Karolyt, gróf Zichy Jánost és báró Hazai Samut. Megválasztották ezután a 36 tagból álló választmányt, amelyben a régi tagok mellett több fiatal is helyet foglalt. Az új választmányból az első ülésen alakítják meg a tisztkart és a szakosztályi vezetőket. A közgyűlést társas vacsora követte.

A Miskolczi Sport Egylet közgyűlése. Az 518 tagot számláló Miskolczi Sport Egylet most tartotta éves közgyűlését dr. Szentpáli István orsz. képviselő elnöke alatt. A Bernáth Kálmánnak szabadkai máv. üzletvezetővé történt kinevezetésével megüresedett ügyvezető elnöki állást dr. Nagy Ferencz polgármesterrel töltötték be, majd elhatározták, hogy a Bernáth Kálmán nevére felállítandó Avashegyi díszpadra 200 koronát adományoznak. Alelnökké megválasztották dr. Vajda Gézát, titkárrá Gáspár Imrét, jegyzővé Hauser Tibort, végül a választmányt nyolcz új taggal egészítették ki.

Új sporttelep a diósgyőri vasgyárban. A Diósgyőri Athletikai Club választmányi Allender Henrik főbánya-

tanácsos, gyárfőnök és Sztroyni Román h. főnök elnöklésével ülést tartott, melyen elhatározták, hogy az uszodát a versenyekre és a kora tavaszi trainingre való tekintettel, meleg vizet látják el. Azután elhatározták, hogy a Diósgyőr-vasgyári Testgyakorlók Körével közösen a modern igényeknek mindenben megfelelő új sporttelepet létesítenek a ládi erdő aljában levő Kerek-domb mellett. Az új sporttelepen kényelmes klubházat és óriási méretű tribünt építenek. Elhatározták még egy állandó vivómester szerződését is. Az új sporttelep létesítése a sport szeretőitől is előnyösen ismert gyárfőnök, Allender Henrik érdeme.

A honvédelmi minister és a hadi cellővő sport. A Magyar Jogász Sport Egyletnek a király-díjért és Magyarország 1913. évi bajnokságáért június 8-án, Szemere Miklós pestszentlőrinczi lövőházában tartandó lövőversenyén a honvédelmi minister a harmadik helyezett részére díjat ajánlott fel. 1911. évben Cotelty Ernő (MJSE), tavaly pedig ifj. Tettey Emil (BEAC) 29 találat 170 körrel vitte el a minister díját s az idén is igen érdekes küzdelemre lesz kilátás. A honvédelmi minister egyuttal márczius 6-án 22833 sz. a. kelt leiratában megengedte a tiszteknek, hogy a jurista klub nagysikerűnek ígérkező meetingjén részt vegyenek.

A Fővárosi Vivó Club márczius hó 27-én tartotta XXIX. rendes évi közgyűlését. Satori elnök ismertette az elmúlt évről szóló jelentést, kiemelve a sport szempontból figyelemre méltóbb eredmények közül Bertly László és dr. Földes sikeres szereplését a stockholmi olimpiádon úgy az egyéni, mint a csapatversenyen, továbbá dr. Földes győzelmét a cseh kardbajnokságban. A tárgyrend letárgyalása és a felmentvény megadása után a közgyűlés dr. Tedesco indítványára jegyzőkönyvileg fejezte ki köszönetét és elismerését Hajós Zsigmondnak, aki az elnökségből egy időre visszavonult, biztosítván őt változatlan ragaszkodásáról. A közgyűlés ezután a választásokat ejtette meg a következő eredménnyel: Társelnök: Satori Ernő, titkár: dr. Jellinek Manó, ügyész: dr. Valain Andor, jegyző: dr. Fegyvessi Richárd, haznagy: Erber Emil, művezető: Róth Gusztáv, pénztáros: Gutmann Emil, ellenőr: Dános László. Választmányi tagok: Hoch H. Henrik, Kellner Béla, Lehner Arthur, Pál Arnold, Szegő Elemér, dr. Tedesco Lajos, dr. Herz János. Számvizsgálók: Gyulai Vilmos, Szász Andor, Weiss József. A közgyűlést a clubhelyiségben a tagok élénk részvételével társasvacsora követte.

Kardcsapatbajnokság. Fényes keretben nagyszánu közönség előtt zajlottak le Magyarország kardvívás csapatbajnokságának első fordulói. Legelső alkalommal a körmérkőzések során a NVC—MAFC és a MAC—Vén Fiúk elsőosztályu négyes csapatai találkoztak a műegyetem aulájában. A mérkőzések a reális erőviszonyok alapján a MAC. és a NVC győzelmeivel vég-

zódtek. A MAC Tóth, Szántay, Gerde, Krencseiből álló csapata 15:1 arányban győzedelmeskedett a Vén Fiúk felett. Az imponáló győzelmi arány megfelel a MAC nemzetközi viszonylatban is elsőrendű csapata magas formájának. Egyetlen vesztesége Gerdének volt Sötérrel szemben. A Vén Fiúk Schwartz, Becker, Sötér, dr. Paulikovichből álló csapata minden lehetőt elkövetett, hogy a MAC nagy erőbeli túlsúlyát ellensúlyozza. Ez azonban csak 63:32 tussarány elérésében sikerült, ami a MAC csapatával szemben respektabilis eredmény.

A nap meglepetése — mindjárt az első alkalommal — a MAFC fényes szereplése volt. A Benedek, Glykais, Barokk és Dénesből álló csapat minden tagja oly kiváló formáról, rutinról és versenyképességről tett tanúságot, amely a bajnokság helyezési sorrendjé-

ben legszebb reményekre jogosítja. A NVC. Werckner, Ágai, Garai, Beck csapatát állította ki, amelyhez fogható erős csapat, a MAC-ot kivéve, a fővárosi klubok között alig található. Ennek ellenére a verseny kimenetele az utolsó assautig bizonytalan volt. 8:7-re állván a győzelmek aránya a Werckner—Barokk assaut 4:3 aránya döntötte el a küzdelmet a NVC javára, amelylyel a végeredmény 9:7-re zárult. Fel-tűnő jó vivott a NVC-ből Ágai, míg Garai, Werckner kis indiszpozícióval, Beck pedig roppant lámpalázzal küzdött. Velük szemben a MAFC csapat minden tagja egy-ant nagy formát mutatott, különösen imponáló volt Benedeknek Werckner feletti győzelme.

A jury tisztét dr. Hajdu Marcell, dr. Földvály, Nagy Valér, illetve Nagy Béla, Berty László, dr. Stéjer látták el.

Magyar királyi államvasutak.

A vonatok **indulása** Budapest nyugoti p. u.-ról. Ervényes 1912. október hó 1-től.

Dél előtt				Dél után			
vonat-szám	óra	perc	vonat-néme	vonat-szám	óra	perc	vonat-néme
154	5 05	szv.	Vác	164	12 05	szv.	Rákospalota-Újpest
152	5 15	"	Rákospalota-Újpest	714	12 10	"	Szeged
122	5 25	"	Ersekújvár	1404	12 20	gyv.	Zsolna, Berlin
718	5 40	"	Szeged, Zsolnok	138	12 25	szv.	Nagymaros
4102	6 00	"	Esztergom	4106	12 30	"	Esztergom
156	6 20	"	Rákospalota-Újpest	166	1 00	"	Rákospalota-Újpest
6502	6 35	"	Lajosmizse, Kecskemét	4140 ¹⁾	1 25	tv sz	Piliscsaba
102	6 50	k. ost. exp.rv.	Wien, Paris, Ostende	168	1 20	szv.	Dunakeszi-Alag
506	7 00	gyv.	Szeged, Stanislaw	4108	1 50	"	Esztergom
1402	7 05	"	Zsolna, Berlin	504	2 05	"	Szatmár-Németi, Brassó
104	7 55	"	Nagy-sombat, Wien	126	2 10	szv.	Párkány-Nána
158	8 00	szv.	Dunakeszi-Alag	170	2 15	"	Rákospalota-Újpest
708	8 10	gyv.	Orsova, Bázias	4110	2 20	"	Esztergom
712	8 40	szv.	Temesvár, Karansebes	108	2 30	gyv.	Wien
131	8 45	"	Nagymaros	120	2 35	"	Galánta
1404	9 05	"	Esztergom	704	2 40	gyv.	Bukarest, Bázias
114	9 15	"	Wien, Berlin	722	2 45	szv.	Czepléd
160	9 40	"	Rákospalota-Újpest	656	2 50	"	Lajosmizse, Kecskemét
162	11 00	"	Rákospalota-Újpest	140	3 55	"	Nagymaros
6504	11 10	"	Lajosmizse, Kecskemét	174	4 10	"	Rákospalota-Újpest
116	12 00	"	Wien	716	4 30	"	Szeged
				110	5 15	gyv.	Wien
				142	5 20	szv.	Nagymaros
				7246 ²⁾	5 40	"	Czepléd
				176	5 50	"	Rákospalota-Újpest
				128	6 00	"	Párkány-Nána
				724a	6 10	"	Czepléd
				144	6 15	"	Nagymaros
				724	6 35	"	Czepléd, Ócsa
				4114	6 40	"	Esztergom
				726	6 45	"	Czepléd, Zsolnok
				1406	6 50	gyv.	Pozsony, Zsolna, Berlin
				130	6 55	szv.	Párkány-Nána
				178	7 10	"	Rákospalota-Újpest
				728	7 35	"	Czepléd
				6508	7 40	"	Lajosmizse
				710	8 00	"	Vác
				132	8 15	"	Bukarest, Bázias
				182	8 20	"	Dunakeszi-Alag
				1408	8 40	"	Zsolna, Berlin
				118	9 30	"	Wien, Paris
				502	9 35	gyv.	Bukarest, Stanislaw
				184	10 00	szv.	Dunakeszi-Alag
				706	10 15	gyv.	Szeged, Bázias, Bukarest
				720	10 50	szv.	Kiskunfélegyháza
				4116	11 10	"	Esztergom
				902 ³⁾	11 20	k. ost. exp.rv.	Belgrad, Konstantinápoly
				702 ⁴⁾	11 30	"	Bukarest, Konstantinápoly
				146	11 35	szv.	Nagymaros

A vonatok **indulása** Budapest-Császárfürdőről.

Esztergom	4006	12 15	szv.	Esztergom
Esztergom	4040 ¹⁾	12 57	"	Piliscsaba
	4010	2 11	"	Esztergom
	4012	6 13	"	Dorog
	4016	11 03	"	Esztergom

A vonatok **érkezése** Budapest nyugoti p. u.-ra. Ervényes 1912. október hó 1-től.

Dél előtt				Dél után			
vonat-szám	óra	perc	vonat-néme	vonat-szám	óra	perc	vonat-néme
151	5 05	szv.	Dunakeszi-Alag	165	12 50	szv.	Rákospalota-Újpest
723	5 25	"	Czepléd	137	1 20	"	Nagymaros
725	5 35	"	Czepléd	703	1 25	gyv.	Bukarest, Bázias
4103	5 50	"	Esztergom	103	1 40	"	Paris, Wien
133	5 55	"	Nagymaros	503	1 50	"	Tövis, Kolozsvár, Szatmár-Németi
725a	6 00	"	Czepléd	167	1 55	szv.	Rákospalota-Újpest
153	6 05	"	Rákospalota-Újpest	4111	2 05	"	Esztergom
6507	6 10	"	Lajosmizse	169	2 40	"	Dunakeszi-Alag
721	6 20	"	Szolnok, Czepléd	171	3 00	"	Rákospalota-Újpest
901 ¹⁾	6 25	k. ost. exp.rv.	Konstantinápoly, Belgrad	6503	3 40	"	Kecskemét, Lajosmizse
701 ²⁾	6 30	"	Konstantinápoly, Bukarest	713	4 05	"	Temesvár, Szeged
135	6 35	szv.	Nagymaros	139	4 10	"	Nagymaros
1407	6 40	"	Wien, Zsolna	4113	5 05	"	Esztergom
4105	7 10	"	Esztergom	175	5 15	"	Rákospalota-Újpest
709	7 15	"	Bukarest, Bázias	121	5 45	"	Ersekújvár
125	7 20	"	Párkány-Nána	115	5 55	"	Wien, Berlin
727	7 25	"	Czepléd	1403	6 20	gyv.	Berán, Zsolna
501	7 30	gyv.	Bukarest, Kolozsvár, Máramarossziget	177	6 30	szv.	Rákospalota-Újpest
157	7 40	szv.	Vác	707	6 35	gyv.	Orsova, Bázias
6501	7 50	"	Kecskemét, Lajosmizse	105	6 40	"	Wien
155	7 55	"	Rákospalota-Újpest	107	7 10	"	Wien
127	8 05	"	Párkány-Nána	711	7 45	szv.	Bázias, Temesvár
4107	8 15	"	Esztergom	179	8 00	"	Rákospalota-Újpest
113	8 20	"	Paris, Wien	4117 ³⁾	8 15	"	Piliscsaba
719	8 40	"	Kiskunfélegyháza	143	8 20	"	Nagymaros
129	8 45	"	Nagymaros	131	8 55	"	Párkány-Nána
159	9 10	"	Dunakeszi-Alag	109	9 05	gyv.	Wien
705	9 25	gyv.	Szeged	6505	9 30	szv.	Kecskemét, Lajosmizse
1401	9 40	"	Berlin, Zsolna, Pozsony	181	9 35	"	Dunakeszi-Alag
4109	9 55	szv.	Esztergom	1405	9 45	gyv.	Berlin, Zsolna
161	10 30	"	Rákospalota-Újpest	505	9 55	"	Szeged, Stanislaw
715	10 45	"	Szeged	4115	10 00	szv.	Esztergom
119	11 25	"	Galánta	145	10 25	"	Vác
168	11 50	"	Rákospalota-Újpest	6513	10 30	"	Ócsa
				117	10 35	"	Wien
				717	11 00	"	Temesvár, Bázias
				101	11 05	k. ost. exp.rv.	London, Ostende, Paris, Wien
				185	11 25	szv.	Dunakeszi-Alag

A vonatok **érkezése** Budapest-Császárfürdőre.

4001	5 30	szv.	Dorog	4011	2 10	szv.	Esztergom
4005	7 16	"	Esztergom	4013	5 20	"	Esztergom
4007	8 20	"	Esztergom	4017 ³⁾	8 21	"	Piliscsaba
4009	10 04	"	Esztergom	4015	10 07	"	Esztergom

1) Csak vasár- és ünnepnapokon bezárolag november 10-ig közlekedik.
 2) Vasár- és ünnepnap előtti hétköznapokon közlekedik.
 3) Minden kedden, csütörtökön, pénteken és vasárnapon közlekedik.
 4) Minden hétfőn, szerdán és szombaton közlekedik.

1) Érkezik minden kedden, szerdán, pénteken és vasárnapon.
 2) Érkezik minden hétfőn, csütörtökön és szombaton.
 3) Vasár- és ünnepnapokon bezárolag november 10-ig közlekedik.

Uszás, evezés.

A Magyar Uszó Szövetség közgyűlése.

F. hó 7-én tartotta a MUSz ez évi rendes közgyűlését, melyen a tag egyesületek közül a MAFC, MAC, MTK, FTC, BAK, OTE, NSC, TTC, BTC, UTE, KAOE, BUE, MUE képviseltették magukat. Dr. Füzes-séry Zoltán elnöki megnyitója után Kiss Géza főtitkár terjesztette elő az évi jelentést, mely részletesen számolt be a múlt év uszóeredményeiről. A többi formalitás megejtése után a közgyűlés a tisztújításra tért át, melynek az eredménye a következő:

Alelnökök: dr. Füzes-séry Zoltán (MUE), dr. Schneider Béla (FTC), dr. Gräfl Ödön (BUE).

Főtitkár: Kiss Géza (MAC).

Pénztáros: Scharubeck József (BTC).

Ellenőr: Speiszegger Ernő (FTC).

Számvizsgálók: Baross Gyula (BAK), Ónody József (MUE).

Tanácsstagok: Donáth Leó (MAFC), Zsoldos Károly (OTE), dr. Szabó Elemér (MAFC), Bánó Jenő (MTK), Farkas Rezső (MAC), Havas Lajos (BAK), Kugler Sándor (OTE) Gábor József (MTK), Boros Ödön, dr. Rohonyi Ede (NSC), Seidner Ernő (UTE), Hajós Henrik (33FC).

Póttagok: Kelemen Jenő (MTK), Fülöp Károly (MAFC), Grosz Gyula (KAOE), Szőke Elemér (TTC), Holub József (MAC).

A titkári teendőket ellátásával a közgyűlés Zsoldos Károly tanácstagot bízta meg.

Magyar királyi államvasutak.

A vonatok indulása Bpest kel. p. u.-ról. Érv. 1912. okt. 1-től.				A vonatok érkezése Bpest kel. p. u.-ra. Érv. 1912. okt. 1-től.											
vonat-szám	óra	perc	vonat-neme	hová	vonat-szám	óra	perc	vonat-neme	honnan						
										Délelőtt	Délután	Délelőtt	Délután		
1110	5 40	szv.	Balatonfüred, Tapolca	612	12 20	szv.	Arad, Tóvis, M.-Sziget	339	5 10	vv.	Berlin, Ruttká	323	12 10	szv.	Gödöllő
310	5 50	"	Hatvan	1008	12 20	"	Fiume, Róma, Eszék	645	5 20	tvsz.	Debreczen, N.-Várad	611	12 30	"	Bukarest, Arad
302	6 25	gyv.	Ruttká, Berlin	314	12 30	"	Hatvan	309	5 30	szv.	Hatvan	301	12 50	gyv.	Berlin, Ruttká
22	6 30	szv.	Bicske	914	12 45	"	Szombathely, Wien	1905	5 30	"	Eszék, Tapolca	903	1 00	"	Konstantinápoly
8	6 40	"	Wien, Graz, Sopron	1504	1 20	gyv.	Kassa, Poprád-Felka	609	5 45	"	Brassó, Arad	401	1 05	"	Lemberg, Kassa
1502	6 45	gyv.	Kassa, Csorba	316	1 30	szv.	Gödöllő	909	5 45	"	Sofia, Bród, Belgrad	7	1 20	szv.	Wien, Sopron
1512	6 55	szv.	Kassa, Csorba	1304	1 40	gyv.	Fehring, Graz	19	5 55	"	Torbágy	601	1 25	gyv.	Bukarest, Arad
1002	7 00	gyv.	Fiume, Torino, Róma, Pécs, Vinkoveze	604	2 00	"	Arad, Bukarest	313	6 00	"	Pécel	1	1 30	"	London, Páris, Wien
602	7 05	"	Arad, Brassó	4	2 05	"	Wien, Paris	17	6 05	"	Komárom	1201	1 40	"	Sarajevo, Bród,
906	7 10	"	Belgrad, Sofia, Sarajevo	404	2 10	"	Sátoraljaújhely, Lemberg, Kassa	1707	6 15	"	Stanislaw, M.-Sziget	1901	1 55	"	Szabadka
402	7 20	"	Stry, Lemberg, Máramarossziget	916	2 15	szv.	Kiskőrös	11	6 25	"	Wien	1301	2 10	"	Eszék, Pécs
1802	7 25	"	Fehring, Graz, Triest	304	2 20	gyv.	Ruttká, Berlin	1505	6 30	gyv.	Poprád-Felka, Kassa	335	2 15	szv.	Graz, Fehring.
812	7 30	szv.	Gödöllő	318	2 25	szv.	Hatvan	407	6 50	szv.	Lember, Stry,	1501	2 30	gyv.	Poprád-Felka, Kassa
908	7 45	"	Belgrad, Sofia, Vinkoveze	320	2 30	"	Pécel	1007	6 50	"	Fiume	919	2 40	szv.	Kunszentmiklós-Tass
608	7 50	"	Arad, Brassó	26	2 30	"	Bicske	315	7 00	"	Gödöllő	23a	3 00	"	Torbágy
406	8 10	szv.	Munkács, Lawoczne	512	2 40	"	Szolnok	1305	7 10	"	Graz, Fehring	519	3 10	"	Nagykátá
508	8 20	"	Kolozsvár, Brassó	12 22	2 45	gyv.	Szabadka, Sarajevo	509	7 20	"	Brassó, Kolozsvár	327	4 20	"	Pécel
1906	8 25	"	Tapolca, Eszék, Bród	1902	2 55	"	Tapolca, Eszék	917a	7 25	"	Kunszentmiklós-Tass	329	5 25	"	Gödöllő
306	8 35	"	Ruttká, Berlin	904	3 20	"	Belgrad,	317	7 30	"	Gödöllő	507	6 15	"	Brassó, Debreczen
1706	8 55	"	Máramarossziget, Stanislaw	512/11 ²	3 25	"	Konstantinápoly	319	7 40	"	Hatvan	15	6 20	"	Győr
2	9 20	gyv.	Wien, Sopron	18	4 25	"	Nagykátá	21	7 45	"	Bicske	1507 ²	6 25	gyv.	Poprád-Felka, Kassa
22a	9 30	szv.	Torbágy	322	4 25	"	Paks	1003	8 00	gyv.	Róma, Triest, Fiume	3	6 35	"	Wien, Graz
1508 ¹	9 35	gyv.	Kassa, Poprád-Felka	606	5 00	gyv.	Komárom	911	8 10	szv.	Sarajevo, Belgrad	1705	7 00	szv.	Stanislaw, M.-Sziget
918	10 00	szv.	Kunszentmiklós, Tass	410	5 10	szv.	Gödöllő	1513	8 15	"	Csorba, Kassa	907	7 20	"	Sofia, Belgrad, Bród
520	10 05	"	Nagykátá	6	5 15	gyv.	Miskolc	1015	8 20	"	Paks	607	7 25	"	Bukarest, Arad
24	11 55	"	Bicske	324	5 20	szv.	Győr, Sopron,	513	8 35	"	Bukarest, Kolozsvár	421	7 35	vv.	Szerencs
				514 ²	5 40	"	Szombathely, Wien	321	8 45	"	Hatvan	305	7 45	szv.	Berlin, Ruttká
				308	5 55	"	Gödöllő	13	9 20	"	Győr	25	7 50	"	Bicske
				920	6 05	"	Nagykátá, Szolnok	307	9 25	"	Berlin, Ruttká	1109	8 05	"	Tapolca,
				1004	6 15	gyv.	Ruttká, Berlin	1005 ¹	9 35	gyv.	Fiume, Tapolca	877/11 ²	8 10	"	Balatonfüred
				510	6 15	szv.	Kunszentmiklós-Tass	913	9 55	szv.	Szabadka	1009	8 15	"	Nagykátá
				326	6 25	"	Bicske	5	10 05	gyv.	Bruck-Királyhida,	405	8 20	"	Fiume, Bród
				328	6 40	"	Kunszentmiklós-Tass	409	10 20	szv.	Szombathely, Sopron	9	8 45	"	Lawoczne, M.-Sziget
				920a	6 45	"	Bicske	23	10 45	"	Miskolc	1511	8 50	"	Wien, Graz
				28	7 00	"	Szolnok	605	11 30	gyv.	Bicske	27	9 00	"	Csorba, Kassa
				516	7 15	"	Győr, Triest				331	9 10	"	Pécel	
				16	7 20	"	Hatvan				1907	9 15	"	Vinkoveze, Pécs.	
				332	7 35	"	Zágráb, Fiume				603	9 20	gyv.	Brassó, Arad,	
				1006 ¹	7 40	gyv.	M.-Sziget, Stanislaw				29 ¹	9 25	szv.	Triest, Torbágy	
				1708	7 45	szv.	Kassa, Csorba				303	9 35	gyv.	Berlin, Ruttká	
				1514	8 00	"	Belgrad				1001	9 35	"	Róma, Fiume, Pécs	
				910	8 00	"	Pécs, Bród				915	9 45	szv.	Kiskőrös	
				1908	8 25	"	Gödöllő				403	9 55	gyv.	Lemberg, M.-Sziget	
				334	8 40	"	Szolnok				905	10 00	"	Sofia, Belgrad	
				518 ²	9 00	"	Győr, Graz				1303	10 10	"	Graz, Triest	
				1306	9 15	"	Arad, Brassó				333	10 25	szv.	Gödöllő	
				610	9 30	"	Kassa, Csorba				515	10 40	"	Segeevár, Kolozsvár	
				1506	10 00	gyv.	Pécel				1503	10 50	gyv.	Csorba, Kassa	
				336	10 05	szv.	Bród, Belgrad, Sofia								
				912	10 10	"	Fiume, Tapolca								
				1010	10 25	"									
				408	10 25	"									
				10	10 30	"									

A vonatok érkezése Budapest-Józsefvárosra. Délelőtt.

szv.	Nagykátá
"	Szolnok
"	Gödöllő
"	Kunszentmiklós-Tass

Előfizetési díj:

Negyedévre...	—	2 kor.
Félévre ...	—	4 kor.
Égész évre...	—	8 kor.

Egyes szám 40 fill.

HERKULES

SZERKESZTIK:

PORZSOLT JENŐ.

PORZSOLT KÁLMÁN.

Főmunkatárs: KÁRPÁTI BÉLA.

Szerkesztőség és
kiadóhivatal
IX., Üllői-ut 119. sz.
földszint 2.Megjelen július és
augusztus kivételével
havonta kétszer.

Achilles Sport-Egylet
Aradi Korcsolyázó-Egylet
Budapesti polgári lövészegyes.,
Budapesti Torna-Club,
Beregszászi Korcsolyázó-Egylet,
Bpesti hegyvidéki Turista-Egyl.,
Budapesti Torna-Egylet,
Délvidéki Kerékpár-Egylet,
Debreczeni Korcsolyázó-Egylet,
Debreczeni Torna-Egylet,
Fővárosi Vivó-Club,
Érsekújv. Vivó- s Torna-Egyes.,
Győri Csónakázó-Egyesület,
Gyöngyösi Korcsolyázó-Egylet,
Kassai Korcsolyázó-Egylet,
Kassai Tornázó- és Vivó-Egylet,
Kolozsvári Athletikai Club.

Kolozsvári Korcsolyázó-Egylet,
Körmendi Athletikai Club,
Kunstmártoni Csón.-Korcs.-Egyl.,
Lévai Torna- és Vivó-Egylet,
Lőcsei Korcsolyázó-Egylet,
Lőcsei Vivó- és Torna-Egyesület,
Magy. Testgyakorlók Köre,
Márm.-szigeti ifj. Torna-Egylet,
Magyar Uszó-Egylet,
Maros-Vásárhelyi Torna-Egylet,
Magyar-Óvári Torna- s Vivó-Egyl.,
Maros-Vásárhelyi Kerékpár-Egyl.,
Maros-Vásárhelyi Korcs.-Egylet,
N.-Bányai Torna- és Korcs.-Egyl.,
Nagy-Enyedi Korcsolyázó-Egylet,
Nagy-Kanizsai Torna-Egylet,
Nagy-Kállói Korcsolyázó-Egylet,

Nemzeti Hajós-Egylet,
Neptun Bpesti Evező-Egylet,
Ó-Becsei Kerékpár-Egyesület,
Ó-Budai Torna-Egylet,
Pécsi Athletikai Club,
Pápai Korcsolya-Egylet,
Pozsonyi Torna-Egylet,
Privigyei Korcs.-Egylet,
Rimaszombati Korcs.-Egylet,
Quarnero Csónakázó-Egylet,
Sátoraljujhelyi Korcs.-Egylet,
Selmeczi Akad. Athleta Club,
Soproni Korcsolyázó-Egylet,
Soproni ev. főgymn. testgy. Köre,
Sportkedvelők Köre,
Szabadkai Sport-Egylet,
Szabadkai Torna-Egylet,

Szarvasi Korcsolyázó-Kör,
Szatmár-Németi Torna- s Vivóegy.,
Szegedi Csónakázó-Egylet,
Szegedi Korcsolyázó-Egylet,
Szegedi Torna-Egylet,
Székely-Udvarhelyi Korcs.-Egylet,
Székestehérvári Korcs.-Egylet,
Szegedi Kerékpár-Egyesület,
Szászvárosi Athletikai-Club,
Szolnoki Korcsolyázó-Egylet,
Temesvári Korcsolyázó-Egylet,
Torontáli Korcs.- és Hajós-Egylet,
Torontáli Athletikai Club,
Tordai Korcsolyázó-Egylet,
Ujvidéki Kerékpár-Egyesület,
Veszprémi Torna-Egyesület,
Zsombolyai Athletikai-Club

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Az ifjusági sportkörök alakulásá-
nak kérdései.

Hogy a magas miniszteriumnak intézkedése milyen üdvös lesz, s milyen szükséges volt, azt csak az tudja, ki ily körök alakítása alkalmával az ifjúsággal érintkezik. Az iskolában csak az az ifju nem lelkesedik a körért, ki kénytelen volt a felnőttek egyletét elhagyni. De ezek közt is nem egy van, ki miután neki az ifjusági körben vezető szerepet szántunk, most a legtevékenyebb és hasznosabb munkát kedvvel végzi. Az egész tanulósnak kedvét igyekszünk az öntevékenységnak minél szélesebbre szabásával éleszteni. És azt tapasztaljuk, hogy az eddig az iskolai testgyakorlatok iránt ellenszenvvel viseltető, gyenge, ügyetlen gyermekek is a legelőkeltebben érdeklődnek a kör ügyei iránt.

Ez általános, jó reményekre jogosító, kedvező körülmények dacára is vannak az alakulásnak megvitató apróbb kérdései, melyeket azért tartok a nyilvánosság elé valónak, mert bizonyosan más iskolánál is felvetődtek és megoldásuk egyforma voltától függ a körök egyforma működése. Ezt ugyan nem tartjuk okvetlen szükségesnek, mert sokban eltérhetnek az iskolák sportjai egymástól, de a

körök szervezetének alapszabályainak mégis egységeseknek kellene lenniök.

A mi iskoláinknál úgy az ifjusági gyűlésen, mint a tanárok körében a következő kérdések voltak a leghevesebb vita tárgyai: tagsági díjak, a tagok jogai, a tisztviselők választása, a sportágak kijelölése, a csapatok megalakulása, a versenyek rendezése stb.

A tagok sorába felvettük az alapító és pártoló tagokat is, hogy ezzel a kör vagyont növelhessük. Az alapító tagok díjának legkevesebbjét a Barcsay-utcai gimnázium körének alapszabályai után mi is 10 koronában állapítottuk meg. A pártoló tagok egy évi kötelezettséggel 3 koronát fizetnek. Kimondottuk, hogy az alapító tag díja el nem költethető, de a pártoló és rendes tagok évi befizetéseinek kétharmada elkölthető, az egyharmad a tartalék-alaphoz csatoltatik. A tartalék-alap azonban minden évben az évi jövedelemhez csatolva megharmadaltatik. Ha pedig a tartalék-alap így is elérné az 1000 koronát, úgy ennek fele az alaptökéhez csatoltatik.

A tagok jogait illetőleg úgy határoztunk, hogy a kör ügyeit csak a rendes tagok intézik. Minden határozathoz azonban a tornatanár elnöknek hozzájárulása szükséges. Óhajok merültek fel a felsőbb osztályos tanulók köré-

ből, hogy a tornatanár nem tetsző ellenvéleménye esetében az ügy megfellebbezhető legyen az igazgatóhoz.

A tisztviselők közt a rangsor a következő lesz: főkapitány (ifjusági elnök), kapitány, titkár, jegyző, pénztáros, szertáros, ellenőr. Ezután minden 50-es csapat választ a maga kebeléből első, másod és harmad-csapatvezetőt. Ezek a csapatvezetők (választmányi tagok) választják meg a fent felsort tisztviselőket. A csapatvezetők közül a második a pénzbeszedő, szertáros, az első a sportvezető.

A csapatok megalakulását illetőleg úgy határoztunk, hogy az lehetőleg osztályok szerint történjék, de tekintetbe veendő a testi fejlettség és erő is. A csapatok által gyakorlandó sportok megválasztása a csapat tetszésére bízott, de csak a kör által meghatározott és a tanár elnök által előírt mederben és módon gyakorolható bármely sport is. A csapatvezetőknek különben és a csapatnak is teljes szabadságot adtunk. A csapatoknak meg lesz azon joguk is, hogy gyakorlataikat változtathassák.

A költségesebb kerékpározást a csapatokból alakult külön kerékpár-csapat gyakorolhatja, hanem már az alapszabályokba is felvettük, hogy célunk a körnek legalább pár kerékpárt szerezni.

A versenyek rendezésénél a legellentétebb felfogások uralkodnak a tanulók körében, ezért az alapszabályokba csak általánosságban foglalkoztunk e kérdéssel. De az évi versenyek rendezését a kör feladatának jelentetjük ki.

A tanulók nagy tömegének kedve volna a czellövés gyakorlására is, de ezt a honvédelmi miniszterium segítségével könnyebben gyakorolhatjuk, azért a kör ezt nem vette fel a gyakorlatok és versenyek körébe.

Az egyes ifjusági vezetők munkakörét, a gyakorlati rendet majd még ezután csináljuk meg a munkarend-szabályzatban. Itt kell dönteni arról is, hogy milyen fegyelmi hatásköre legyen a főkapitánynak és az első csapat vezetőnek. Itt kell határozni arról is, hogy nem lenne-e helyes dolog, ha a szervezkedésnél az angol cserkészfiú intézmény után igazodnánk.

Ennyit is azonban már most azért tartottam munkásságunkról közre adni, hogy esetleges tévedéseinket a közbírálat útján kijavíthassuk.

H. Ö. tanár.

A fiatalság katonai kiképzése.

Néhány éve már, hogy a hadvezetőség az ifjuság katonai kiképzését fölkarolta. Azóta több mint kétszáz középiskolában és egyetben áldoz e sportnak ezer meg ezer magyar ifju.

A napi sajtó szívesen állott az eszme szolgálataiba. Ahol megjelent közlemény ifjusági lövészetéről, katonai gyakorlatról, figyelemmel kísértem és — csalódtam. Csalódtam, mert valamennyi középiskolai hallgatóról szólt. Ráfeküdt a hadvezetőség az intelligens tanuló ifjuságra, a szószeros értelemben vett ifjusági katonai kiképzés tömegterületről, a népről, látszólag megfeledezett.

Anélkül, hogy a megkezdett nagyszabásu munkát bírálat tárgyává tennem, a népoktatással kapcsolatos ifjusági katonai kiképzéshez lenne néhány szavam.

Szakemberek, úgy mondják, hogy az oktatás-ügyhöz csatolt középiskolai ifjusági katonai kiképzés bevált, hogy a népoktatás lenne hivatva azt, hasonló alapon, falusi rendszerre építve, az alsóbb rétegek terére átvinni. Ezt bizonyítja az új véderőtörvény alapján, kedvezménynek minősített, de tényleg jövő terhek elviselésére szánt egy évi önkéntesi kedvezmény — a tanítóknak. Aki ismeri a nép lélektanát, előre is megjósolhatja, hogy ez az alap nem hozza meg a kívánt sikert. Az oktatók a megélhetési küzdelemben, szellemi munkával terhelten, tisztán a katonai kincstár iránti regardeből eredményes munkát aligha végeznek, s az előkészítés alatt álló 16—18 éves falusi ifjuság szellemileg — az önfegyelmézést igénylő katonai fegyelem betartására, mint kiképzési tényezőre — aligha érett. Lehet, hogy tévedek. De fogadjuk el alapnak e lehetőségeket és keressük a megoldást ily viszonyok mellett.

Katonát — katonáknak. Ezt akarja a hadvezetőség. Ahogy borbély czipészt nem nevelhet, pedig a czipész is borotválkozik, úgy ne akarja a katonai kincstár, hogy a nevelési teher a néptanítókra ruháztassék, még akkor sem, ha százszor tartalékos tiszt is az illető. Az oktatás maradjon az övék. Ezáltal az első nagy nehézség teljesen megszűnik; a második — lényegesen csökken, mert a falusi gyermek respektálja a katonát őrmestertől felfelé, de a lelke verejtékét áldozó tanítóját, sajnos, sok esetben alig.

Tisztán katonai alapon kell maradni a nép előkészítésének annál is inkább, mert az iskolaköteles

anyag katonásdira még, az ismétlőköteles iskolásdira már nem alkalmas.

Katonailag a falusi ifjuság előkészítését röviden a következőképp kellene szervezni:

1. Központi hatóság a honvédelmi ministerium.
2. Területi felügyelőségek a hadtestparancsnokságok.
3. A hadtestek elhelyezési körletébe tartozó vármegyék székhelyein 1—1 megyei felügyelőség.
4. A közigazgatási járások székhelyein 1—2 állandó elhelyezési szemléllő altiszt.
5. A csendőrőrsi falukban 1—1 oktató őrsvezető.

Az összemélyzet nyugállománya, tényleges illetékel, tisztí és altisztikar.

Ez a látszólag nagymérvű szervezés a kivitelben végtelen könnyű, a továbbszolgáló altisztikar ellátásával szervesen összefüggve, tömeges előnyt von maga után.

Kenyeret, megélhetést nyújt, csapatszolgálatra már nem, de nevelési szolgálatra még alkalmas alantassabb rendfokozatban álló nyugdíjas tiszteteknek; elhelyezést biztosít, ha csak a vármegyéket átlag 5—6 járással veszem, közel 400 továbbszolgáló altisztnek felügyelői hatáskörrel és nem tudom hány ezer altisztnek (a meglevő csendőrőrsök száma szerint) oktató szereppel.

Köztudomásu, hogy a továbbszolgáló altiszt 8—10 év után igazolványt kér, s igyekszik átlépni polgári államszolgálatra. Nagyrésze elégedetlen lesz ott önmagával, egy részével elégedetlenek lesznek polgári előjárói. Még ha egyik eshetőség sem következik is be, elveszik a polgári egyének kis hivatalnoki állásainak nagy részét. Azt hiszem, minden altiszt szívesen végezne 40 éves korában is olyan foglalkozást, mely második természetévé vált. Anyagi altisztí ellátás címén is az állam megterhelése alig lenne tetemes, mert hiszen az az altiszt, aki polgári államszolgálatba átlépett, amugy is a belügy terhére kincstári illetékbe lép, a többít viszont végkielégítéssel bocsátják el. Igy ami kimegy a vámon, bejön a réven.

Nézzük vázlatosan az egész szervezett gépezet működését. A csendőr-legénységhez beosztott oktató őrsvezető altisztí nyilvántartja az őrsök körletébe tartozó falvak népfelkelő kötelezett 18—20 éves ifjait. Vasár- és ünnepnapokon a délutáni órákban előkészítí oktatást, gyutacs lövészetet tart, esetleg falunként felváltva. A foglalkozásról naplót vezet, a megjeleneteket előjegyzésbe veszi stb.

A járási szemléllő altiszt, az oktató őrsvezetők valamelyikét ugyanezen a napokon megszemléli. A megyei felügyelőség a csendőrszárnyparancsnokok hatáskörével irányítsa altisztíjt.

Részleteiben megfontolandó kérdés maradna

végre az ifjuság részvétele az oktató előadáson. A falusi nép ma már ingyen nem csinál semmit. Inkább korcsmába megy, mint a csendőrőrsre: tanulni. Itt némi energia a recompensatioval vegyítendő. Engedtessek csak el egy fegyvergyakorlat minden katonának, aki bevonuláskor igazolni tudja, hogy 2 éven át legalább 50%-án résztvett az őrsi előadásoknak, mondassék csak ki, hogy aki 80%-át ezen előadásoknak elmulasztja, egy fegyvergyakorlattel többre kötelezzetik; bizonyára tódulni fog a hallgatóság, különösen akkor, ha szép bánásmód mellett, egy-két olesó, de csillogó lövészérem, egy-egy nyomtatott elismerő okirat is kijár a szorgalmasabbaknak.

Az éleslövészet e falusi őrsi oktató telepeken elmaradhatna. A czél érdekében ez azonban csak másodrangú tényező.

V. k.

* * *

Mi voltunk az első szószólói annak az elvnek, hogy a nemzeti erősödés és harczerakészség legfontosabb kérdése az, hogy mint tudjuk a nép nagy segítségét bevenni a testgyakorlatokba. Mi voltunk azok, kiket 28—30 évvel ezelőtt gunnyal illettek, mikor a tanulósgot katonai kiképzésben akartuk részesíteni. Mi voltunk, kik az első tornaversenyre megtudtuk a katonatisztetek nyerni versenybirácul, kik ítékeztek a tanulósg katonai kiképzése felett. És mi voltunk csaknem egyedül a nevelők közül, kik örültünk, hogy széles látkörü honvédelmi miniszterünk az ifjusági czéllövészetet felkarolta. Azt hisszük, emlékeznek még olvasóink, hogy nem régen éppen a fent közölt (a P. H.-ban jelent meg először) czikk szellemében mi is azt irtuk, hogy eredményt e téren csak ugy érünk el, ha a falukra irányítjuk figyelmünket.

Azonban mi azt tartottuk és tartjuk ma is helyesnek, hogy az ifjuság katonai első oktatója az erre alkalmassá nevezett tanítósg legyen. De mikor az ismétlő oktatási karnak vége van, mi is helyesnek tartjuk, ha a fentvázolt módon folytatódik a nép katonai kiképzése.

A tartalmas czikket olvasóink figyelmébe ajánljuk, bár lenne meg a kellő hatása. Szerk.

A testgyakorlatok módszertanából.

Hogyan tanítsuk a magyar labdajátékokat.

A mult czikkünkben körmétával azt a játékot jelöltük, melyet legtöbb helyen bennforgónak, rótának, körrótának neveznek. Az általunk használt elnevezés latinosan rótásméta vagyis körhatáros lenne, mi meg is felel a játék lényegének. De az is igaz, hogy a métás játékoknál a méta határt is, de inkább határozott czélos helyet, végezzelt jelent. Szükségesnek tar-

tottuk e megjegyzést, hogy sorainkat a játékokban kevésse járatos is megértse.

Áttérünk most a labdaütő játékokra. Itt az első feladatunk, hogy a tanulókat az ütőbottal való bánásra megtanítsuk.

A labdaütés tanítása nem megy könnyen, mert a tanulók legtöbbje nagyon lassan halad előre. Azért, hogy a tanulókat lelkesítsük a gyorsabb haladással, a széles laposütővel és a könnyű, nagy, üres gummi-labdával kezdjük a tanítást. A labdaütőnek jól a gyermek kezéhez találó fogója legyen és könnyű puha fából készíttessük.

Az ütés tanítása történhetik csapatosan is, ha elég ütőnk és labdánk van. Az első gyakorlat a bal kézzel kis magasságra feldobott labdának felütése. De figyelmeztessük a gyermekeket, hogy eleinte csak kevés erővel üssék a labdát, kis magasságra, hogy leestében újra felüthessük. E gyakorlatnál kell a gyerekeknek az ütésnél legfontosabb szemgyakorlatra szert tenniök, t. i. hogy a labdát és az ütőt mindig lássák; ne üssönek találmra, hanem mindig célözva. Ha a felfelütés már megy, úgy az elütést már szemben álló sorokban tanítatjuk. Itt is a lassu, gyenge ütésre figyelmeztessük a gyermekeket, mert nem a távolbaütés, hanem a labda eltalálása a fontos.

Ha a szemben álló sorokban álló párok csak egy-egy labdával játszanak, akkor az, ki két ütésre a labdát nem találta el, átdobja a labdát a társának. Eleinte ne törődjünk azzal, hogy hová üt a labdát, csak eltalálják. Tehát csak későbbben kívánhatjuk meg, hogy a váró sor a labdát kikapja.

Mikor az egész osztály tud már a széles lapos-ütővel ütni, vehetjük a középszéles (6—8 cm.) ütőt a kézbe. De azt is meg kell jegyeznünk, hogy még a felsőbb osztályokban is engedjük meg, hogy a fiuk olyan ütővel játszanak, aminővel akarnak. Mert a magyar labdajátékok épen azért nem terjedtek el eddig, mert a fiukat nem tanítottuk alaposan dobni, kapni és ütni. Miután pedig a nehezebb ütést sok gyerek sohasem tudja elég jól, engedjük meg mindig a lapos ütő használatát.

A játékok közül legjobb az ugynevezett kapós, hármaskapót, kukkütőt játszani először. De ne nagy csapatban. A csapatokat is az egyforma ügyességű játékosokból állítsuk egybe. Minden ütőmétán álljon rendelkezésre mindenféle méretű és súlyú ütőbot, hogy ki-ki a neki tetszővel üthessen. Itt is úgy kell serkenteni a gyermekeket a találásra, hogy két hiba után a labdát dobni. A földről először felugrott labdát, ki ugyanegy ütőnél 3-szor megkapta, bemegy. Hasonlóképen be megy az is, ki a bármikép megszerzett labdát a felvétel helyéről 3-szor a métás kapun bedobja.

Ifjusági czéllövészet.

Megnyitó előadás iskolai ifjusági czéllövő tanfolyamban a szülők, a tanári kar és az ifjuság jelenlétében a kiképzés czéljáról, jelentőségéről és hasznáról.

Tartotta Simon Gábor, ref. főgimnáziumi tanár.

(Folytatás.)

Nem lehet feladatunk polgári közoktatásügyi állapotaink részletesebb taglalásába és bíráltságába bocsátkozni. Azonban az igazság érdekeiben ki kell jelentenünk, hogy vannak tanfériaink, kiket a középiskolák rendszerbeli hibái erősen foglalkoztatnak; láttunk a közelmúltban is közoktatásügyünk élén olyan férfit, kinek éles tekintetét a középiskolák egyoldalúsága s a szellemi tulterhelhetetés veszedelmei nem kerülték el s élénk érdeklődéssel fáradozott a testi nevelés reformálásán. Azonban a sikertelen kísérletek arról győztek meg, hogy a baj oly mélyen fekszik, hogy itt katonás beavatkozásra, sőt esetleg legfelsőbb parancsra van szükség. Ezen meggyőződésünket arra alapítjuk, hogy a hasonrangu katonai tanintézetek nemcsak teljesen nélkülözik a polgári középiskolák hibáit, hanem azoknak tantervei s a nevelő oktatás alapelveit tartalmazó utasításai a legtisztább és a leghatározottabb alakban tartalmazzák a polgári középiskolák bajai orvoslásának a gyógyszereit is.

A katonai reáliskolai nevelő oktatás középpontja a tanuló egyénisége s ennek a minden oldalú, harmonikus nevelő oktatása érdekében történik minden. A polgári középiskolák tantervében a nevelés majdnem ismeretlen fogalom s ennek természetes következménye az, hogy a tanuló egyéniségét, fejlődő, zsenge korának szükségleteit, akarat- és jellembeli fejlődésének követelményeit a szaktárgyak tudóshalmazai s azoknak szertelen részletezései teljesen háttérbe szorítják. A m. kir. honvéd főreáliskola tantervének utolsó fejezete a nevelő oktatás alapelveit tartalmazza, melyeket méltán nevezhetjük a nevelő oktatás örökérvényű arany szabályainak s melyeket a polgári középiskolák tantervében hiába keressük. Miután a polgári körök a katonaságot és a katonai képzést rendszeren az antimilitaristák éhhetetlen kirohásaiból ismerik, czélszerűnek tartják ezen arany szabályokból egy pár rövid mutatóványt közölni:

„Minden oktatásnak czélja, hogy a tanulókat testileg és szellemileg minden irányban összhangzóan fejlessze.”

„A nevelő oktatás által — megkülönböztetésül a tisztán tudományos oktatástól, mely csakis az értelmet fejleszti — azon jellemtulajdonságokat és erkölcsi érzelmeket kell nagyra nevelni, melyek mindenkinek diszére válnak s melyek a férfit erkölcsileg értékesé teszik.”

„Ragadja meg a nevelő oktatás a növendék ideális érzületét, hasson nemesítően érzékükre és gondolkodás módjukra, élessze és fejlessze akaraterejüket, vezesse őket öntevékenységre és érlelje őket öntudatos, erkölcsös jellemekké.“

„A tanárok a növendékekkel állandóan érintkezésben legyenek, hozzájuk bizalmat keltően közeledjenek, jellem-, kedély- és szellemi tulajdonságaikat ismerjék ki, őket egyéniségükhöz képest vezessék és oktassák. Saját példája által fog a tanár a növendékek szellemére és magatartására a legelőnyösebben hatni, jóakarát és igazságosságot által fogja megnyerni azok bizalmát, ragaszkodását és háláját.“

„A szülői befolyás értékes közreműködéséről se a parancsnok, se a tanárok le ne mondjanak, sőt inkább alkalomadtával igyekezzenek a növendékek hozzátartozóival összeköttetésbe lépni és azoknak nevelő befolyását saját törekvéseikkel összeegyeztetni.“

„A növendékek erkölcsi nevelését minden tanár legfőbb feladatának tekintse. Kedélyvilágukat minden durva és aljas dologtól elterelni és a szép iránti érzéket bennük művelni és ápolni kell.“

„Minden tanár ne csupán saját tantárgyára legyen tekintettel, hanem a többi tantárgyak anyagát is kísérelje figyelemmel s azt értékesítse; mert csak a tananyagnak benső kapcsolatba hozása és a tantárgyaknak egymásba olvasztása útján lehet elérni a nevelő oktatásban az egyöntetűséget és csak így válhat szerves egésszé az intézet ösztönei.“

„A tananyag terjedelmére nézve, a tanterv szerint, a növendékektől csak „keveset“, de ezt aztán „alaposan“ kell követelni.“

„Az alaposan átgondolt és emlékezetben megtartott „keveset“-nek ugyanis több hasznát veszi a növendék egész életén át, mint a csak felületesen átfutott, jól át nem gondolt és az emlékezetben meg nem őrzött „sok“-nak.“

„Ha a tanár a növendéket sok és különféle ismerettel tömi tele, ez értéktelen, sőt káros, mert megbénítja a szellemi rugékonyságot és csökkenti a tanulás vágyát.“

„Az oktatás módjának olyannak kell lenni, hogy az a növendékek figyelmét felkeltse és ébren tartsa.“ őket a tanárral való együttgondolkodásra indítsa.“

„Habár a részletekben a tanár egyéniségének szabad kezét kell hagyni, mert ez minden életrevaló működésének egyik alapfeltétele, mindamellett a tanár azon alapelvek szerint járjon el, melyeket a tapasztalat helyesnek ismert el.“

„Az eljárást illetőleg az oktatás a gondolkodás iskolája legyen.“

„Noha az emlékezőtehetséget élesíteni kell, mindamellett feltétlenül gátoljuk meg, hogy a növendékek a neveket és számokat gondolkodás nélkül tanulják

be és a tananyagot szószerint mondják fel. A növendékeket inkább világos és logikus gondolkozásra, feszitelen, egyszerű és érthető beszédre oktassuk.“

„Az oktatási órákat nem csupán előadási óráknak, hanem egyszersmind a növendékek legjobb tanulási óráinak is tekintsük. Következésképpen azok egyfelől a tananyagban a tanár és tanulók közt folytatott megbeszélésére, másfelől pedig a tanultaknak alkalmazott példák nyomán való begyakorlására, valamint az írásbeli és grafikai munkák végzésére szolgáljanak.“

„Igyekezzenek a tanár az oktatást a növendékek tehetségéhez szabni. Ha a támasztott követelmények a növendékek tehetségeit túlhaladják, ernyedés, kedvetlenség és csüggedés áll be és a nevelő oktatás célját nem éri el.“

„A jóindulatu igazságosság a növendékekkel szemben támasztott követelményekben, bánásmódban és a felmutatott eredmények megbíralásában olyan feltétel, melyet a nevelő oktatás sohasem mellőzhet.“

„Ha kihágások fordulnak elő, akkor igyekezzenek a tanár kipuhatolni, vajjon azok az ifjakkal járó könnyelműségből vagy rosszakaratból származnak-e. Annak, ki az ifjúságot helyesen megítélni és vezetni akarja, kell, hogy annak álláspontjára is tudjon helyezkedni.“

Ilyen és ehhez hasonló aranyigazságokat tartalmaznak eleitől végig a katonai intézetek számára készített tantervek és utasítások. Mindamellett a katonai tanintézetek legkiválóbb erényének azt tartjuk, hogy azokban egyfelől a szellemi tulterheltség, másfelől a test egyoldalú képzése és a testgyakorlatok túlhajtása a leghatározottabb alakban megakadályoztatnak. Ott, ahol a tantervben az ifjúsági játékok és sportok elrendeltek a végső záradék így hangzik: „Elfajulások és túlhajtások megakadályozandók.“ Ebből a három szóból a polgári sportegyletek igen sokat tanulhatnak, mert náluk a versenylázból elkövetett túlhajtások igen sok áldozatot követelnek.

A polgári középiskolák felső osztályaiban a rendszeres tárgyak heti óraszámja 30, a katonai főreáliskolákban 38 s ennek dacára a kétféle intézet növendékeinek testi fejlődésében a polgári középiskolák hátrányára óriási különbséget látunk. A polgári középiskolákban a tanulók testi, sőt erkölcsi fejlődése is igen szomorú képet nyújt, mivel a testi nevelés szolgáltatásban csupán heti 2 tornaóra áll, melyet legtöbb tanuló tehernek tart s szabadulni óhajt tőle. A katonai reáliskolákban a katonai és testgyakorlatokra szánt rendszeres heti órák száma 6, melyek az Utasítások szerint a hét egyes napjaira arányosan osztandók el. A polgári középiskolákban a szellemi tárgyak tanárai testi nevelést nem ismernek, sőt nem egyszer bizonyos ellenszenvet mutatnak a testileg fejlettebb és a testgyakorlatokban jártasabb tanulók iránt. A katonai

reáliskolákban a szellemi tárgyak tanárai nem tisztán szaktárgyuk tömérére szoritkoznak, hanem tanítványaiknak testileg és erkölcsileg is lépten-nyomon nevelő mesterei. A katonai nevelő oktatás sokkal inkább tiszteletben tartja az ember összhangzatos fejlődésének örök törvényeit, mint a polgári rideg oktatás. Nem egyszer látunk testi, sőt erkölcsi romlásban vergődő polgári középiskolai tanulókat, kit, ha véletlen sorsa katonai nevelőintézetbe vezet, levetkőzi szánandó külsejét, visszanyeri testi és szellemi rugékonyságát, élet- és munkakedvét.

Ezek után célunkkal úgy a szülők, mint a tanárok és tanuló ifjuság tisztában lehetnek. Célunk a polgári középiskolák több évszázados baján segíteni, a szellemi tulterhelést ellensúlyozni, mely a szellemi tantárgyak szaporodása és a szakismeretek felhalmozódása folytán mindig nagyobb és nagyobb súlyal nehezedik a tanuló ifjuságra. A 16—18 éves tanuló ifjaknak katonai ismétlőpuskát adunk a kezökbe, amelyet minden magyar ifjunak szeretnie kell, aki szereti királyát és hazáját; ezzel visszük ki őket a szabadba s aczélozzuk bennök azon testi, erkölcsi és jellembeli sajátságokat, melyek minden embernek díszére válnak, a férfit pedig erkölcsileg értékesé teszik. Mi nem szavakkal akarjuk buzdítani a tanuló ifjuságot, hanem együtt akarunk velök dolgozni s a velök végzett közös munkával akarjuk meggyökereztetni bennök azt az igazságot, hogy egyéni boldogságunk legfőképen testi és erkölcsi jó tulajdonságainkon alapszik. De ezenfelül azt is emlékeztetükbe akarjuk vésni, hogy ma minden modern államban általános védkötelezettség van, mindnyájan honvédek vagyunk, a király és a haza szolgálatában mindnyájan egyenlők vagyunk s ha a sors úgy hozza magával, mindnyájunk vérét egyenlően kell magába fogadnia azon anyaföldnek, mely mindnyájunkat szült s ezer esztendő óta táplál.

A czéllövő tanfolyamok rendezése a falusi ifjak közt országszerte erélyesen folyik s néhány év múlva kevés olyan ifju fog az eke szarvától a katonasághoz kerülni, ki a czéllövészetben járatos nem volna. Ily körülmények közt nem engedhetjük meg, hogy a tanult ifjuság a középiskolák csarnokaiból kilépve, kevesebb szakismeretet vigyen a katonasághoz, mint a tanulatlan falusi ifjuság. A katonaságnál rendre, fegyelemre és főlebbvalói tekintélyre van szükség s az teljességgel nem engedhető meg, hogy a tanult elem tekintélye éppen a katonaságnál rongáltassék meg legjobban. Fontos katonai érdek is követeli, hogy a középiskolai fejlettebb ifjak a czéllövészetben kiképzést nyerjenek. A tanult ifjuság egy évi szolgálat után tisztí kardbojtra aspirál, rövid idő alatt oktatója, vezetője lesz a legénységnek. Megbecsülhetlen az a haszon, melyet a tartalékos tiszték békében, mint a legénység oktatói, hajtának a katonaságnak a czéllövészetben való alapos jártasságuk által és kiszámít-

hatlanok azok a károk, melyeket a tartalékos tiszték a háboruban okozhatnának a rossz tűzvezetéssel a czéllövészetben való járatlanságuk miatt. Célunk tehát az iskolai ifjusági czéllövészet tanítása által nemes, munkánk jelentősége és haszna megbecsülhetetlen.

Ezek után be is fejezhetném előadásomat, ha egy különös tapasztalati tény nem kényszerítene arra, hogy az előadottakat még egy pár észrevétellel kibővítssem. Tapasztalati tény ugyanis, hogy a középiskolai tornatanárok nagy része a czéllövészet meghonosításától idegenkedik s meghajlik azon elcsépelet, nagyhangú frázisok előtt, melyeket a militarizmus ridegségéről és egyoldalúságáról uton-utfélen szoktunk hallani. Beismerjük azt, hogy a középiskolai tornatanárok súlyos, testet és lelket őrülő munkát végeznek, de egyben ki kell jelentenünk azt is, hogy állásfoglalásuk a czéllövészet ellen igen nagy rövidlátásról tanuskodik.

Tévednek a tornatanárok, ha azt hiszik, hogy a középiskolák súlyos szervezeti baján e saját erejükből tudnak segíteni. A testi nevelés ügye a középiskolákban nem a tornatanárok monopoliuma, hanem az az összes tanárok és tanférfiak legfőbb gondja és ügye. Továbbá a tisztikar egy tekintélyes része, a tartalékos tiszték nagy tömege a tanult ifjuság soraiból kerül ki, tehát a katonai vezetőség teljességgel nem nézheti tétlenül, hogy miként kerül a tanuló ifjuság az elcsenevészesedés biztos lejtőjére s miként válik lassanként a katonai fáradalmak elviselésére képtelenné. De az egész honvéd tisztikar kvalitását is nagyban befolyásolják a polgári középiskolák. A m. kir. honvéd főreáliskola, a Ludovika Akadémia, a hadapródiskola növendékeit mind a polgári középiskolákól kapja, tehát a honvédtiszték képzettségük alapjait a polgári középiskolákban rakják le. Ennek alapján a honvédelmi kormány a honvédelem érdekében egész jogos követelményekkel léphet fel a polgári középiskolákkal szemben. Azt is figyelembe vehetnék a tornatanárok, hogy súlyos helyzetükben javulást legbiztosabban a militarizmustól várhatnak, mert egyedül a katonai oktatásnál van a gyakorlatban megvalósítva az, hogy a testképzés egyenrangban van és egyenlő elbírálásban részesül a szellemi képzéssel.

A militarizmusról rendesen azok beszélnek leg többet, akik legkevésbé ismerik a katonaságot s a tornatanárok azért hajlandók hitelt adni az antimilitaristák fellengzős frázisainak, mert a katonaságot ők is mint póttartalékosok, csak az újonczkiképzés sanyarúságaiból ismerik. A gyakorlat embere, ki szavait tettekkel köteles beváltani, más véleménynyel tartozik lenni a katonaság felől. A gyakorlat emberének a nagy Bismarck állítását kell igaznak elfogadni, aki azt mondta, ha katonaság nem volna, fel kellene azt találni. A fantázia teremthet magának költött világokat, megteremtheti az örök Lékét, de a gyakorlat embere

ezeket valóknak nem fogadhatja el, ezek szerint cselekedeteit nem rendezheti be, mert ez esetben az embereket is költött tulajdonokkal kellene felruházni és a földet emberek helyett angyalokkal kellene benépesítenie. Minden állammá szervezkedett ember-sokaságnak nélkülözhetetlen faktora volt a katonaság a múltban s nélkülözhetetlen faktora lesz a jövőben. A múlt idők tapasztalatai arról győznek meg, hogy az államok leglényegesebb alkotó és fentartó elemét, mintegy izomrendszerét, mindig a katonaság alkotta s amelyik állam fegyverrel gyenge volt, az a sülyedést és biztos bukást előbb-utóbb ki nem kerülhette. Aki azt mondja, hogy ez valaha másképp lesz, az nem ismeri a múltat, nem ismeri a jelent s nem ismeri azon emberi tulajdonságokat, melyekkel a Teremtő a halandó embert felruházta s melyektől az ember földi pályafutása alatt megszabadulni nem fog soha. Kína Ázsia szívében kőfalakkal biztosította magának a több ezeréves békét; a több ezeréves békének ugyanannyi ideig tartó tespedés és elcsenevészés lett a jutalma. Japán több ezer éven át osztozott Kína sorsában s midőn legujabban katonailag szervezkedett, egyszerre a legkiválóbb államok közé küzdötte fel magát. Róma hatalma és fénye fegyverein épült fel s midőn Rómában a katonai férrias erényeket és erkölcsöket tespedés váltotta fel, a hatalmas római birodalom darabokra törött s az olasz nép több száz éven keresztül idegen népek igaíájában synylődött.

Ezrével hozhatnók fel a történelem lapjairól a hasonló példákat, azonban magyar ember előtt ezt feleslegesnek tartjuk, mert magyar embernek tudnia kell, hogy ő mindent fegyvereinek köszönhet, ami előtte becses és szent s tudnia kell azt is, hogy mi helyt gyenge lesz tüzhelyét és vagyonát fegyverrel megoltalmazni, a fanatikus ellenségek beláthatatlan tömegei fognak fegyvert emelni élete és vagyona ellen.

Nagy baj nálunk az, hogy a polgári elem oly hatalmas intézmény ellen, mint a katonaság, mindig csak a kifogásolni valókat keresi s nem veszi észre azon üdvös tevékenységet, melyet a katonaság a népnevelés, a nép fegyvelmezése és erkölcsének javítása körül végez. Ha nem akarunk elfogultak lenni önmagunké és saját fajunk iránt, tudnunk kell, hogy a magyar fajban a sok férrias jó tulajdonság mellett sok ázsiai nyereség és durva önzés van, mely a múltban sok visszavonásának, sok testvérharcznak volt az oka és sok bajt hozott e sokat hányatott nemzetre. Ezen súlyos baj orvoslására: a testvériség, az összetartozás és a bajtársait érület ápolására az ország egyetlen intézménye sem végez üdvösebb munkát, mint az általános védkötelezettség, a katonai oktatás, nevelés és fegyelem. Az általános védkötelezettség előtt éppen a tüzsgyökeres magyar községekben lehetett észlelni, hogy az, aki a falu egyik végén lakott, a falu másik végén csak életveszéllyel jöhetett-mehetett. Ma a nép gyermekei a katonaságnál egymás mellett küzdenek és

fáradnak s ezért otthon is békeességben, testvériesen megférnek egymás mellett. Aki ismeri a föld népét, az tudja, hogy faluhelyen illedelmes, megnyerő külsejű és viselkedésű embert csak a katonaviselt emberek közt kell keresnie. Azt se feledjük el, hogy a bűntettek aránytalan nagy sokaságánál a nem katonaviselt emberek neveivel találkozunk.

A tanuló ifjuság az iskola falai közül kikerülve, úgy a katonaságnál, mint a polgári életben a köznépp oktatója, vezetője tartozik lenni. A köznépet pedig megnyerni, vezetni és oktatni nem annyira száraz tanokkal, és oktatással, mint inkább erkölcsi példa adással lehet. Igyekezzünk a népnek a katonai hazafias erények gyakorlásában és a czéllövésben erkölcsi példányképei lenni. Egyesítsük a széthuzó erőket a király és haza jelszavai alatt, s akkor a második ezer évben is királyunk hatalmas, hazánk pedig szabad és boldog lesz. Kívánom, hogy úgy legyen.

Iskolák, Főiskolák.

Játéktanfolyamok. Dr. Déri Ferencz tanácsos, a főváros közoktatási ügyosztályának vezetője, a testnevelés ügyében is nagyobb programot dolgozott ki, amelyet most egy fontos lépéssel vitt előre. Körlevelet intézett ugyanis az összes elemi iskolák igazgatóihoz, amelyben rámutat azokra a párhuzamos tanfolyamokra, amelyeket a közoktatási ügyosztály a testnevelés előmozdítása czéljából szervezett. Ezeken a tanfolyamokon a tanítószemélyzet a svéd testgyakorlati rendszerrel ismerkedett meg. A módszer átvételével és alkalmazásával kapcsolatosan a tanítósnak a szabadtéri játékok megismerésére és gyakorlására is alkalmat akar nyújtani a tanácsos, hogy az ifjuság testnevelését teljesen korszerű irányba tereljék. Épen ezért elhatározta, hogy a külföldi nagy városokban kitünően bevált játékdélutánokat fokozatosan az elemi iskolákba is bevezeti. A játéktanfolyam két első elméleti óráját a Pedagógiai Szemináriumban tartják meg, gyakorlati órákat pedig a Simor-utcai új játszótéren és pedig hetenkint kétszer kedden és pénteken 4-6 óráig. A jelentkezők a játékban való tényleges részvételre is köteleztetnek. Akik a tanfolyamot elvégezték, erről látogatási bizonyítványt kapnak. Egy tanfolyamra 100 hallgatót vesznek fel. Jellemzi a tanítósnak buzgalmit és munkakedvét, hogy már eddig is több mint 200-an jelentkeztek a tanfolyamra és ezért szükségessé vált két tanfolyam berendezése.

Küldöttség Déri tanácsosnál. Abból az alkalomból, hogy a főváros által rendezet svéd tornatanfolyam véget ért, a tanfolyam hallgatói Péntek Ferencz vezetésével küldöttségileg jártak Déri Ferencz tanácsosnál, akinek megköszönték azt, hogy a tanfolyam rendezésével a főváros alkalmat adott nekik a testnevelés újabb

irányának elsajátítására és egyuttal megköszönte, hogy őket erre a tanfolyamra kiküldték. Déri Ferencz tanácsos nagyon szívesen fogadta a küldöttséget és arra kérte őket, hogy a tanfolyamon elsajátítottakat az ifjuság érdekében értékesítsék.

Dr. Ottó József igazgató. A hivatalos lap közli, hogy a király dr. Ottó Józsefnek, a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumba berendelt tanárnak, a középiskolai igazgatói címet adományozta. E kinevezés közelről érinti a testi neveléssel és a sporttal foglalkozó szakköröket, mert dr. Ottó az illető kormányhatóság szakreferense. A kitüntetés osztatlan tetszést keltett. Mint a Budapesti Torna Club kiváló művezetője, annak idején sok babért aratott a tornászat terén s ő volt egyike azoknak, akik az atletikai bajnokságok kiírását kezdeményezték. Egyébként a football meghonosítása terén is buzgolkodott. Egyesületi működésénél azonban sokkal becsesebb volt pedagógiai ténykedése. Mint a Markó-utcai V. ker. állami főreáliskola tornatanára, ő volt az első pedagógus, aki a kötelező tornászat mellett, a szabadtéri sportnak és különösen a játékoknak helyet szorított az iskolában. Az ő növendékei voltak és lettek a leglelkesebb és legjobb sportúzők az egész országban. Dr. Ottó nemcsak szak tudásával, hanem kiválóan rokonszenves egyéniségével is meg tudta kedveltetni a testedzést. A felnőttek és diákok egyaránt rajongtak dr. Ottóért, aki a tanítással járó fizikai fáradság mellett nagyszabású irodalmi munkásságot fejtett ki. Dr. Ottó jelenleg a Tornatanítók Országos Egyletének elnöke. A népszerű tanférfi kiüntetésére előreláthatóan kapcsolatos a Testnevelési Tanács szervezésével, melyben dr. Ottóra külön szerepkör vár.

Középsikolai verseny eredmények a WAC tanulóversenyén. 60 méteres síkfutás: 1. Weber (Wien) 8.5 mp. 2. Rapaport (Stockerau), 3. L. Fränkel (Stockerau)
Diszkoszvetés: 1. E. Cassinone (Stockerau) 29.50 m. 2. Schmidt. (Stockerau) 27.55 m. 3. Müller (Wien) 24.45 méter.

100. m. síkfutás (növendékek részére): 1. Hannisch (Stockerau) 12.1 mp. 2. N. Fischer (Wien), 3. Suchanek.

100 méteres síkfutás: 1. Cassinone 11.4 mp., 2. Rosenfeld (Wien), 3. Fürnkranz (Baden).

Rudugrás: 1. K. Wittmann (Klosterneuburg) 2.40 m., 2. Schmidt (Baden) 2.30 m., 3. Forster (Waidhofen) 2.03 méter.

Távolugrás: 1. Cassinone 5.77 m., Fürnkranz (Baden) 5.56 m., 3. Siebert (Stockerau) 5.54 m.

200 m. síkfutás: 1. Cassinone 24.4 mp., 2. Ehrlich (Wien), 3. Bierbrauer (Wien).

Súlydobás: 1. Schmidt (Baden) 10.69 m., 2. Cassinone 9.44 m., 3. Voith 9.38 m.

Staféta 4 szer 100 m.: 1. III. ker. állami gimnázium (Wien) 50.2 mp., 2. Főreáliskola (Waidhofen), 3. Reálgimnázium (Stockerau).

Helyből távolugrás: 1. Engelmann (Waidhofen) 2.88 m., 2. Friedmann (Wien) 2.82, 3. A. Steiner (Wien) 2.79 méter.

Athletika. Torna. Vivás.

A Nemzeti Sport Club czéllövő házi versenye. A NSC. a József-utcai kerületi honvédparancsnokság lövöldjében első házi versenyét rendezte, mely szépen sikerült. A nagy és előkelő közönség egy mintaszerűen megrendezett versenyben gyönyörködhetett. Az indulók nagyszáma — 29 versenyző vette fel a küzdelmet — s a versenyzők közötti kis differenciák igen érdekessé tették a versenyt, mely minden tekintetben tullepte egy házi verseny kereteit. A NSC czéllövő szakosztályának ezen első sikeres bemutatkozása további szép eredményeket sejtett. A szakosztály eddig elért szép sikerét a czéllövősport irányítója: Pogány Géza honvédszázados páratlan ügyszeretetének és De Sgardelli Caesar honvédfőhadnagy szakosztályvezető, kiváló szervező képességének köszönheti. A verseny részletes eredménye a következő: 1. Boros Ödön (10 lövés, 9 találat, 113 egység). 2. Palotay Alfréd (10 lövés, 9 találat, 97 egység). 3. Szentgyörgyi Bartek István (10 lövés, 8 találat, 91 egység), 4. Bodó Gyula (10 lövés, 8 találat, 90 egység).

Uszás, evezés.

A „Neptun“ budapesti evezős egylet márczius hó 29-én tartotta ezidei rendes közgyűlését. A zárszámadás és a költségvetés elfogadása után elnökké választották újra dr. Perger Ferenczet, alelnök lett Gorove Árpád, igazgató Gallus Béla, titkár dr. Tolnay Iván, pénztárnok Walther Gedeon, művezető dr. Vozás Jenő, szertárnok Jakabfalvy Ferencz, gazda Haidekker János, orvos dr. Zsigmond Zoltán, jegyző dr. Császár Elemér. Választmányi tagokká választottak: dr. Barnabás Pál, Holzwarth Lajos, dr. Oláh Gábor, dr. Polónyi Dezső, dr. Ráth Endre, dr. Szendey Béla, dr. Gaszner Béla, Lakner Károly. Póttagokká választottak: dr. Rohrer László és Kelemen Mór. Számvizsgálókká: Hollerung Gábor és Mócs Károly. Az 1912. évi regattákon az egylet, amelynek nevéhez valamikor annyi győzelem fűződött, csupán dr. Mészáros József Koos Imre szereplésével vett részt. Dr. Mészáros József megnyerte a budapesti regattán az egyes főversenyt, ugyancsak ő, Koos Imrével a kettős párevezős versenyt.

Habár a versenyzési kedv csekély is az egyletben, annál nagyobb azonban a kirándulások iránti szeretet. Az összesen megtett kilométerek száma a múlt évben 40.965 volt, daczára a rossz időjárásnak. Az egylet rendes tagjainak száma 95 volt s ebből 87 evezett. Legtöbbel evezett Holzwarth Lajos 2265 és Bezeredy Elemér 2256 kilométert. Ezer kilométeren felül tizen eveztek.